

2026/341

24.2.2026.

ODLUKA KOMISIJE (EU) 2026/341

od 11. kolovoza 2025.

**o odobravanju Republici Poljskoj odstupanja od članka 22. stavka 4. točke (b) Uredbe (EU) 2019/943
Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu poljskog mehanizma za razvoj kapaciteta**

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2025) 5575)

(Vjerodostojan je samo tekst na engleskom jeziku)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2019/943 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o unutarnjem tržištu električne energije ⁽¹⁾, kako je izmijenjena Uredbom (EU) 2024/1747 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o izmjeni uredaba (EU) 2019/942 i (EU) 2019/943 u pogledu poboljšanja modela tržišta električne energije u Uniji ⁽²⁾, a posebno njezin članak 64.,

budući da:

1. POSTUPAK I PODRUČJE PRIMJENE ODLUKE

- (1) Republika Poljska („Poljska”) podnijela je 4. veljače 2025. Komisiji zahtjev za odstupanje („odstupanje”) od zahtjeva iz članka 22. stavka 4. točke (b) Uredbe (EU) 2019/943 („Uredba o električnoj energiji”) u skladu s člankom 64. stavkom 2.b Uredbe o električnoj energiji („zahtjev”).
- (2) Zatraženo odstupanje primjenjivalo bi se od 1. srpnja 2025. do 31. prosinca 2028.
- (3) Komisija je 14. veljače 2025. objavila zahtjev na svojim internetskim stranicama i pozvala države članice i dionike da do 17. ožujka 2025. dostave svoje primjedbe. Jedan je dionik dostavio primjedbe.
- (4) Poljska je 28. veljače, 26. ožujka, 9., 17. i 25. travnja, 5., 7. i 15. svibnja te 2. lipnja 2025. dostavila dodatne informacije.

2. POSTOJEĆI MEHANIZAM ZA RAZVOJ KAPACITETA

- (5) Zahtjev se odnosi na mehanizam za razvoj kapaciteta koji je trenutačno uspostavljen u Poljskoj („postojeći mehanizam za razvoj kapaciteta”), za koji je odobrena državna potpora na temelju Odluke Komisije od 7. veljače 2018. ⁽³⁾ („Odluka o državnoj potpori”). Poljska je u svojem zahtjevu potvrdila da se glavna obilježja postojećeg mehanizma za razvoj kapaciteta nisu promijenila od donošenja Odluke o državnoj potpori. U ovoj se Odluci upućuje na detaljan opis postojećeg mehanizma za razvoj kapaciteta u Odluci o državnoj potpori.
- (6) Glavne promjene postojećeg mehanizma za razvoj kapaciteta od donošenja Odluke o državnoj potpori proizlaze iz zahtjeva iz Uredbe o električnoj energiji, koja je stupila na snagu 4. srpnja 2019., u kojoj se prvi put utvrđuju detaljna pravila o mehanizmima za razvoj kapaciteta u sekundarnom zakonodavstvu EU-a.

⁽¹⁾ SL L 158, 14.6.2019., str. 54.

⁽²⁾ SL L, 2024/1747, 26.6.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1747/oj>.

⁽³⁾ Odluka Komisije od 7. veljače 2018. o državnoj potpori SA.46100 (2017/N) – Poljska – Planirani poljski mehanizam za razvoj kapaciteta.

- (7) Prema članku 22. stavku 4. točki (b) Uredbe o električnoj energiji najkasnije od 1. srpnja 2025. proizvodni kapacitet koji je započeo s komercijalnom proizvodnjom prije 4. srpnja 2019. („postojeći pogoni”) i koji ispušta više od 550 gr CO₂ podrijetlom iz fosilnih goriva po kWh električne energije („granična vrijednost emisija”) i više od 350 kg CO₂ podrijetlom iz fosilnih goriva u prosjeku godišnje po instaliranom kW („granična vrijednost ugljičnog proračuna”) ne smije preuzeti obveze ili primati plaćanja ili obveze za buduća plaćanja u okviru mehanizma za razvoj kapaciteta. Ta se zabrana ne primjenjuje na obveze ili ugovore sklopljene prije 31. prosinca 2019.
- (8) Poljska je ugradila graničnu vrijednost emisija u svoje nacionalno zakonodavstvo, čime se postojećim pogonima koji premašuju graničnu vrijednost emisija onemogućuje sudjelovanje na dražbama koje se održavaju nakon 31. prosinca 2019., i utvrdila je pravila za izračun granične vrijednosti emisija za svaku jedinicu tržišta kapaciteta. Stoga od 1. srpnja 2025. postojeći pogoni koji premašuju graničnu vrijednost emisija više nisu prihvatljivi za plaćanja ili obveze za buduća plaćanja u okviru postojećeg mehanizma za razvoj kapaciteta, ne dovodeći u pitanje obveze ili ugovore sklopljene prije 31. prosinca 2019.
- (9) Postojeći mehanizam za razvoj kapaciteta je mehanizam na razini cijelog tržišta u obliku obveze u pogledu kapaciteta u okviru kojeg sudionici na tržištu primaju fiksnu naknadu za kapacitet u zamjenu za dostupnost tijekom radnih dana od 7:00 do 22:00 te u razdobljima opterećenja sustava.
- (10) Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 4. Odluke o državnoj potpori, u postojećem mehanizmu za razvoj kapaciteta mogu sudjelovati novi, obnovljeni i postojeći proizvođači električne energije te operatori upravljanja potrošnjom i skladištenja koji se nalaze u Poljskoj ili susjednim državama članicama EU-a. Iz postojećeg mehanizma za razvoj kapaciteta isključeni su pružatelji kapaciteta koji primaju druge oblike potpore (vidjeti uvodnu izjavu 18. Odluke o državnoj potpori). Prekogranično sudjelovanje dopušteno je u okviru postojećeg mehanizma za razvoj kapaciteta kako je utvrđeno u odjeljku 2.5. Odluke o državnoj potpori. Pružatelji kapaciteta koji se nalaze u susjednim zonama mogu izravno sudjelovati u postojećem mehanizmu za razvoj kapaciteta (u skladu s ciljnim rješenjem utvrđenim u Odluci o državnoj potpori). Sudjelovanje stranog kapaciteta ne smije premašiti predviđenu razinu uvoza u Poljsku tijekom opterećenja sustava. Najviši ulazni kapacitet za prekogranično sudjelovanje za svaku godinu isporuke izračunava se u skladu s metodologijom utvrđenom u članku 26. stavku 7. Uredbe o električnoj energiji na temelju najnovijeg odobrenog izvješća o europskoj procjeni adekvatnosti resursa.
- (11) Pretkvalifikacijski zahtjevi koji se primjenjuju na pružatelje kapaciteta unaprijed se detaljno utvrđuju, kako je opisano u odjeljku 2.3.2. Odluke o državnoj potpori.
- (12) Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 37. Odluke o državnoj potpori, dražba kapaciteta održava se svake godine za određenu godinu isporuke s petogodišnjim vremenom isporuke („glavna dražba”). Dodatne dražbe za svako tromjesečje određene godine isporuke održavaju se u godini koja prethodi tom razdoblju isporuke („dodatna dražba”). Za potrebe ove Odluke glavne dražbe i dodatne dražbe zajednički se nazivaju „primarne dražbe”.
- (13) Oblik dražbe opisan je u odjeljku 2.4.2. Odluke o državnoj potpori. Na svakoj se dražbi cijena sukcesivno smanjuje i plaća se postignuta cijena, pri čemu sve odabrane jedinice kapaciteta dobivaju istu cijenu za ispunjavanje svojih obveza u pogledu kapaciteta. Dražbovatelj na početku dražbe najavljuje visoku cijenu, a prihvatljivi sudionici podnose svoje ponude kako bi naveli količinu kapaciteta koju mogu osigurati po toj cijeni. Taj se postupak ponavlja u uzastopnim krugovima prema unaprijed određenom rasporedu. U svakom krugu jedinice tržišta kapaciteta mogu se povući iz sljedećih krugova podnošenjem izlazne ponude. Dražba se zatvara kad se utvrdi najniža cijena po kojoj potražnja zadovoljava ponudu.
- (14) Količina kapaciteta koja će se nabaviti na primarnim dražbama određuje se postupkom utvrđenim u odjeljku 2.4.1. Odluke o državnoj potpori:
- Količina kapaciteta za prodaju na dražbi temelji se na standardu pouzdanosti, koji je poljska vlada utvrdila na tri sata očekivanog gubitka opterećenja („LOLE”) godišnje.
 - Poljski operator prijenosnog sustava Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. („poljski operator prijenosnog sustava”) procjenjuje različite scenarije za razinu potražnje za električnom energijom i količinu kapaciteta koju osiguravaju elektrane koje nisu prihvatljive za plaćanja kapaciteta (npr. obnovljivi izvori energije koji primaju potporu u okviru drugih programa potpore). Na temelju te analize poljski operator prijenosnog sustava podnosi vladi i poljskom nacionalnom regulatornom tijelu preporuku o količini kapaciteta potrebnoj za ispunjavanje standarda pouzdanosti.

- Preporuke poljskog operatora prijenosnog sustava o količini kapaciteta koju je potrebno ugovoriti na dražbama kako bi se ispunio standard pouzdanosti ažuriraju se prije svake dražbe radi uzimanja u obzir najnovijih kretanja predviđene potražnje, planiranog puštanja kapaciteta u pogon i njihova stavljanja izvan pogona, regulatornog okvira koji se stalno mijenja i tržišnih okolnosti. Stoga se količina kapaciteta koja će se nabaviti na svakoj dražbi može razlikovati od količine izračunane za prethodnu dražbu koja obuhvaća isto razdoblje isporuke.
 - Nacionalno regulatorno tijelo vladi predlaže ciljni kapacitet dražbe i daje mišljenje o vrijednostima drugih parametara koje je predložio poljski operator prijenosnog sustava prije nego što vlada donese konačnu odluku o količini kapaciteta koja će se nabaviti na svakoj dražbi. Vlada zatim određuje parametre krivulje potražnje kako je utvrđeno u odjeljku 2.4.1. Odluke o državnoj potpori. Krivulja potražnje je nagibna krivulja s najnižom cijenom od 0,12 PLN/kW (pri čemu najniža moguća cijena iznosi 0,01 PLN/kW mjesečno). Krivulja potražnje osmišljena je tako da se na određenoj dražbi nabavlja manje kapaciteta ako su cijene visoke i obratno.
- (15) Trajanje ugovora o kapacitetu dodijeljenih na dražbama ovisi o kapitalnim izdacima (CAPEX) koje jedinice tržišta kapaciteta moraju snositi kako bi osigurale svoj kapacitet (uvodna izjava 42. Odluke o državnoj potpori). Jednogodišnji sporazumi mogu se dodijeliti jedinicama tržišta kapaciteta koje ne snose znatne kapitalne izdatke (tj. uglavnom postojećim kapacitetima). Takvi se sporazumi mogu odobriti i na glavnim i na dodatnim dražbama.
- (16) Sporazumi o kapacitetu na razdoblje dulje od jedne godine dostupni su samo sudionicima na glavnim dražbama. Točnije:
- (a) jedinice s kapitalnim izdacima većim od 0,5 milijuna PLN/MW ($\pm 20\%$) prihvatljive su za sporazume na razdoblje do pet godina;
 - (b) nove jedinice s kapitalnim izdacima većim od 3 milijuna PLN/MW ($\pm 20\%$) prihvatljive su za sporazume na razdoblje do 15 godina;
 - (c) jedinice koje ispunjavaju standardnu vrijednost emisija od 450 g CO₂/MWh prihvatljive su za sporazume na razdoblje do sedam ili 17 godina ako ispunjavaju uvjete iz točaka (a) i (b).
- (17) U slučaju izjednačenih ponuda na dražbi kapaciteta, prednost će se dati kapacitetu s nižim emisijama (vidjeti uvodnu izjavu 40. Odluke o državnoj potpori). Ta mjera i mjera iz točke (c) zajednički se nazivaju „zeleni bonus”.
- (18) Na dodatnim dražbama pružateljima kapaciteta mogu se dodijeliti do četiri tromjesečna ugovora o kapacitetu u rasponu od tri do 12 mjeseci.
- (19) Obvezama u pogledu kapaciteta koje proizlaze iz primarnih dražbi može se trgovati na sekundarnom tržištu u skladu s odjeljkom 2.6. Odluke o državnoj potpori.
- (20) Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 93. Odluke o državnoj potpori, uspješni pružatelji kapaciteta dužni su isporučiti energiju kad god je to potrebno kako bi se osigurala sigurnost opskrbe, tj. tijekom opterećenja sustava. Neispunjavanje te obveze dovest će do sankcija, kako je utvrđeno u odjeljku 2.7.3. Odluke o državnoj potpori.

3. OPIS ZATRAŽENOG ODSUPANJA

3.1. Uvjeti u skladu s člankom 64. stavkom 2.c Uredbe o električnoj energiji

- (21) Člankom 64. stavkom 2.c Uredbe o električnoj energiji predviđa se dvorazinski postupak dražbe za provedbu odstupanja, koji obuhvaća postupak primarne i dopunske dražbe.

3.1.1. Postupci primarne dražbe (glavne i dodatne dražbe)

- (22) Prva glavna dražba održana je u studenom 2018. Prva dodatna dražba održana je 2020. Poljska je izvijestila da su održane glavne dražbe za godine isporuke od 2025. do 2028., kao i dodatne dražbe za 2025. i 2026. Poljska tvrdi da su sve primarne dražbe provedene nakon 31. prosinca 2019. za razdoblje isporuke koje počinje nakon 1. srpnja 2025. bile primarne dražbe u smislu članka 64. stavka 2.c točke (a) Uredbe o električnoj energiji.

- (23) Poljska tvrdi da su primarne dražbe za razdoblja isporuke koja počinju nakon 1. srpnja 2025. organizirane tako da u njima mogu sudjelovati samo pružatelji kapaciteta koji ispunjavaju graničnu vrijednost emisija i da se maksimalno povećava njihovo sudjelovanje jer im ne konkuriraju pružatelji koji ne ispunjavaju graničnu vrijednost emisija. Nadalje, kapacitet s niskim emisijama može iskoristiti zeleni bonus. Osim toga, ugovori koji se dodjeljuju na primarnim dražbama, posebno na glavnim dražbama, sklapaju se na mnogo dulje razdoblje nego ugovori koji bi se dodijelili na dopunskim dražbama kad bi se odstupanje odobrilo.
- (24) Poljska u zahtjevu tvrdi da se primarnim dražbama koje su provedene i koje će biti provedene (*) za godine isporuke od 2025. do 2028. ne bi uklonila zabrinutost u pogledu adekvatnosti za ta razdoblja isporuke. Osim toga, tvrdi da bi se bez odstupanja postojeće proizvodne jedinice koje ne ispunjavaju graničnu vrijednost emisija, ali su potrebne za jamčenje adekvatnosti sustava stavile izvan pogona zbog negativne gospodarske održivosti.
- (25) Takva zabrinutost u pogledu adekvatnosti utvrđena je na temelju rezultata nacionalne procjene adekvatnosti resursa za 2024. (*), koja je osnova i za procjenu ukupne količine kapaciteta koja je potrebna za ispunjavanje standarda pouzdanosti („obveza u pogledu potrebnog kapaciteta”; vidjeti tablicu 1.).

Tablica 1.

Tablica 5.3. Kapacitet na dražbama za sukladnost sa standardnom pouzdanosti za krajnje potrošače za godine 2025. – 2028.

Razdoblje isporuke		Obveze u pogledu potrebnog kapaciteta
Druga polovina 2025.	MW	24 122
2026.	MW	24 872
2027.	MW	25 323
2028.	MW	25 717

Izvor: Poljska nacionalna procjena adekvatnosti resursa.

- (26) Poljska tvrdi da nakon oduzimanja količina koje su već ugovorene na primarnim dražbama za godine isporuke obuhvaćene odstupanjem (vidjeti tablicu 2.) te drugih kapaciteta koji se smatraju dostupnima sustavu (npr. onih koji primaju potporu u okviru drugih programa) od obveze u pogledu potrebnog kapaciteta i dalje postoji manjak. Ciljni kapacitet dražbe je količina kapaciteta koju treba ugovoriti na svakoj dražbi u skladu s metodologijom opisanom u uvodnoj izjavi 14. Sve su vrijednosti navedene u MW.

Tablica 2.

Godina	Ciljni kapacitet (glavna dražba)	Ugovorena količina na glavnoj dražbi	Ciljni kapacitet (dodatna dražba u prvom tromjesečju)	Ciljni kapacitet (dodatna dražba u drugom tromjesečju)	Ciljni kapacitet (dodatna dražba u trećem tromjesečju)	Ciljni kapacitet (dodatna dražba u četvrtom tromjesečju)	Ugovorena količina na dodatnoj dražbi u prvom tromjesečju	Ugovorena količina na dodatnoj dražbi u drugom tromjesečju	Ugovorena količina na dodatnoj dražbi u trećem tromjesečju	Ugovorena količina na dodatnoj dražbi u četvrtom tromjesečju
2025.	2 526	2 367,304	3 520	1 131	500	842	3 144,653	1 142,555	524,569	830,866
2026.	7 991	7 188,584	2 450	100	100	5 010	2 022,723	87,524	93,524	2 387,759
2027.	6 237	5 379,156	1 909	100	100	1 284	nije primjenjivo	nije primjenjivo	nije primjenjivo	nije primjenjivo
2028.	5 791	7 070,951	nije primjenjivo	nije primjenjivo	nije primjenjivo	nije primjenjivo	nije primjenjivo	nije primjenjivo	nije primjenjivo	nije primjenjivo

Izvor: Ministarstvo klime i okoliša, Poljska.

(*) Dodatne dražbe za godine isporuke 2027. i 2028. koje će se provesti 2026. odnosno 2027.

(*) PSE S.A., objava izvješća u skladu s člankom 15. točkom i. Zakona o energiji, <https://www.pse.pl/-/publikacja-raportu-zgodnie-z-art-15-i-ustawy-prawo-energetyczne?safeargs=696e686572697452656469726563743d747275652672656469726563743d253246686fd65>.

3.1.2. *Dopunske dražbe*

- (27) Poljska predlaže uvođenje dopunskih dražbi na kojima bi mogli sudjelovati i postojeći pogoni koji premašuju graničnu vrijednost emisija. Poljska objašnjava da će se dopunske dražbe za određenu godinu organizirati samo ako je potreba za dodatnim kapacitetom opravdana na temelju rezultata nacionalne procjene adekvatnosti resursa i samo ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
- (a) glavne i dodatne dražbe za određeno razdoblje isporuke su zaključene; i
 - (b) na glavnim i dodatnim dražbama nije nabavljena količina kapaciteta koja je dostatna za ispunjavanje standarda pouzdanosti za određeno razdoblje isporuke.
- (28) Poljska objašnjava da bi, ako se ti uvjeti ispune za svaku godinu isporuke obuhvaćenu zatraženim odstupanjem, provela četiri dopunske dražbe za sljedeća razdoblja isporuke: drugu polovinu 2025. (polugodišnji ugovor) i godine isporuke 2026., 2027. i 2028. (godišnji ugovori).
- (29) Tablica 3. pruža pregled dvorazinskog postupka dražbe i godina u kojima bi se svaka dražba (glavna, dodatna i dopunska, prema potrebi) održala.

Tablica 3.

Razdoblje isporuke za dopunske dražbe	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.
2. polovina 2025.	GD				Dod	Dop+RI			
2026.		GD				Dod+Dop	RI		
2027.			GD				Dod+Dop	RI	
2028.				GD				Dod+Dop	RI

GD – glavna dražba, Dod – dodatna dražba, Dop – dopunska dražba, RI – razdoblje isporuke

Izvor: *Ministarstvo klime i okoliša, Poljska.*

- (30) Poljska je obavijestila Komisiju da je prva dopunska dražba (za isporuku u drugoj polovini 2025.) provedena 15. svibnja 2025. s ciljnim kapacitetom od 5 444 MW. Nacionalno regulatorno tijelo potvrdilo je taj ciljni kapacitet u dopisu od 14. svibnja 2025. Na temelju preliminarne rezultata dražbe odabrane su sljedeće tehnologije: ugljen, plin, obnovljivi izvori energije, kapacitet za upravljanje potrošnjom i prekogranični kapacitet, te su ugovorene obveze u pogledu kapaciteta od ukupno 5 050,856 MW. Poljska je potvrdila da se sporazumi o kapacitetu sklopljeni na dopunskim dražbama neće izvršavati dok se ne donese ova Odluka ⁽⁶⁾.
- (31) Poljska je potvrdila da se na dopunskim dražbama primjenjuju isti uvjeti kao i na primarnim dražbama u okviru postojećeg programa, kako je opisano u odjeljku 2., osim kriterija prihvatljivosti (vidjeti uvodnu izjavu 32.), učestalosti dražbi (vidjeti uvodne izjave 28. i 29.), formule koja se primjenjuje za određivanje količine kapaciteta koja će se nabaviti, uključujući prekogranični kapacitet (vidjeti uvodnu izjavu 35.) i trajanja ugovora (vidjeti uvodnu izjavu 28.). Ti su elementi prilagođeni kako bi bili u skladu s uvjetima iz članka 64. stavka 2.b Uredbe o električnoj energiji.
- (32) Osim jedinica koje su prihvatljive za sudjelovanje na primarnim dražbama, postojećim pogonima koji premašuju graničnu vrijednost emisija dopušteno je sudjelovati samo na dopunskim dražbama.
- (33) Do 30. travnja godine koja prethodi razdoblju isporuke poljski operator prijenosnog sustava objavit će datum održavanja dopunske dražbe ili, ako se standard pouzdanosti može ispuniti na glavnim i dodatnim dražbama (na temelju nacionalne procjene adekvatnosti resursa), potvrditi da se za predmetno razdoblje isporuke neće održati nijedna dopunska dražba.

⁽⁶⁾ Kako je utvrđeno u članku 6. poljskog Zakona o izmjeni Zakona o tržištu kapaciteta od 24. siječnja 2025. (Službeni list iz 2025., točka 159.).

- (34) Poljska objašnjava da nacionalno regulatorno tijelo i Ministarstvo klime i okoliša daju mišljenje o nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa ili njezinoj ažuriranoj verziji. Poljski operator prijenosnog sustava objavljuje to mišljenje, koje je osnova za izračun količine kapaciteta koja će se nabaviti na dopunskoj dražbi za određeno razdoblje isporuke.
- (35) Poljska navodi da poljski operator prijenosnog sustava utvrđuje odgovarajuću količinu kapaciteta koja će se nabaviti na svakoj dopunskoj dražbi na temelju sljedeće formule: ciljni kapacitet dražbe = ukupne obveze u pogledu potrebnih kapaciteta (kako je utvrđeno u nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa; vidjeti tablicu 1. u uvodnoj izjavi 25.) – kapacitet koji je ugovoren na primarnim dražbama (glavnim i dodatnim) – kapacitet sa zajamčenim prihodima (npr. obnovljivi izvori energije za koje se prima potpora u okviru drugih programa).
- (36) Na temelju navedene formule Poljska procjenjuje ciljni kapacitet za dopunske dražbe za 2025. i 2026. na približno 5,4 GW odnosno 6,9 GW. Ciljni kapacitet dražbe za 2027. i 2028. izračunan će se nakon provedbe dodatnih dražbi za te godine isporuke.
- (37) U zahtjevu se navodi da godišnji ugovori o kapacitetu ne smiju premašiti trajanje odstupanja i da će se stoga za plaćanja kapaciteta preuzimati obveze samo do kraja 2028.

3.2. Utvrđivanje zabrinutosti u pogledu adekvatnosti

3.2.1. Standard pouzdanosti

- (38) Člankom 25. stavkom 1. Uredbe o električnoj energiji od država članica zahtijeva se da pri primjeni mehanizama za razvoj kapaciteta koriste utvrđeni standard pouzdanosti koji sadržava „potrebnu razinu sigurnosti opskrbe države članice”.
- (39) Prema članku 25. stavku 2. Uredbe o električnoj energiji standard pouzdanosti mora utvrditi država članica ili nadležno tijelo koje odredi država članica na prijedlog nacionalnog regulatornog tijela. Standard pouzdanosti mora se temeljiti na metodologiji utvrđenoj u članku 23. stavku 6. Uredbe o električnoj energiji.
- (40) Člankom 23. stavkom 6. Uredbe o električnoj energiji predviđa se utvrđivanje metodologije EU-a za izračun vrijednosti neisporučene energije („VOLL”) (⁷), troška uvođenja novog postrojenja („CONE”) i standarda pouzdanosti („RS”) (⁸).
- (41) Poljsko Ministarstvo klime i okoliša preispitalo je standard pouzdanosti 2024. i utvrdilo da iznosi tri sata (⁹) očekivanog gubitka opterećenja („LOLE”) godišnje, što odgovara vrijednosti utvrđenoj u odjeljku 2.2.1. Odluke o državnoj potpori. Poljska navodi da se standard temeljio na izračunima provedenima u skladu s metodologijom za izračun vrijednosti RS koju je donijela Agencija EU-a za suradnju energetske regulatornih tijela („ACER”) te na parametrima koje je izračunalo nacionalno regulatorno tijelo (¹⁰) i rezultatima europske procjene adekvatnosti resursa za 2023. Odluka je javno dostupna (¹¹).

3.2.2. Procjene adekvatnosti resursa

- (42) Člankom 20. stavkom 1. Uredbe o električnoj energiji od država članica zahtijeva se da nadziru adekvatnost resursa unutar svojeg državnog područja na temelju europske procjene adekvatnosti resursa iz članka 23. te uredbe. Države članice mogu provesti i nacionalnu procjenu adekvatnosti resursa u skladu s člankom 24. te uredbe radi dopune europske procjene adekvatnosti resursa.

(⁷) U članku 2. točki 9. Uredbe o električnoj energiji VOLL se definira kao „procjena u EUR/MWh najviše cijene električne energije koju su kupci voljni platiti kako bi izbjegli prekid opskrbe”.

(⁸) ACER je 2. listopada 2020. odobrio metodologiju za izračun vrijednosti VOLL („metodologija za izračun vrijednosti VOLL”), vrijednosti CONE („metodologija za izračun vrijednosti CONE”) i standarda pouzdanosti („metodologija za izračun vrijednosti RS”), koja se naziva „metodologija za pokazatelje adekvatnosti”: https://acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Decisions_annex/ACER%20Decision%2023-2020%20on%20VOLL%20CONE%20RS%20-%20Annex%20I.pdf.

(⁹) To je definirano kao prosječan broj sati godišnje u kojima se očekuje da će opskrba biti manja od potražnje u okolnostima uobičajenog rada sustava.

(¹⁰) Poljsko nacionalno regulatorno tijelo izračunalo je da vrijednost VOLL iznosi 80,6 tisuća PLN/MWh, a vrijednost CONE kako slijedi: fiksni CONE iznosi 559 608 PLN/MWh, a promjenjivi CONE 0 PLN/MWh.

(¹¹) Dostupno na internetu na <https://dziennikustaw.gov.pl/DU/2024/1389>.

- (43) U skladu s člankom 23. stavkom 3. i člankom 24. stavkom 1. Uredbe o električnoj energiji Europska mreža operatora prijenosnih sustava za električnu energiju („ENTSO-E”) trebala bi razviti metodologiju temeljenu na načelima iz članka 23. stavka 5. Uredbe o električnoj energiji za europsku procjenu adekvatnosti resursa i svaku nacionalnu procjenu adekvatnosti resursa ⁽¹²⁾. Iako se europska procjena adekvatnosti resursa temelji na središnjem referentnom scenariju predviđene potražnje i opskrbe, koji mora uključivati i nacionalna procjena adekvatnosti resursa, u nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa mogu se uzeti u obzir i dodatne osjetljivosti (vidjeti članak 23. stavak 5. i članak 24. stavak 1. Uredbe o električnoj energiji).
- (44) ACER je 2. svibnja 2024. odobrio europsku procjenu adekvatnosti resursa za 2023. To je bio prvi put da je ta procjena službeno odobrena.
- (45) U europskoj procjeni adekvatnosti resursa za 2023. modelirane su četiri ciljne godine (2025., 2028., 2030. i 2033.). Rezultati središnjeg referentnog scenarija za Poljsku u europskoj procjeni adekvatnosti resursa za 2023. prikazani su u tablici 4. Ako je prijavljeni očekivani gubitak opterećenja manji od 3, smatra se da je standard pouzdanosti ispunjen, što znači da nije utvrđena zabrinutost u pogledu adekvatnosti resursa. U rezultatima europske procjene adekvatnosti resursa za 2023. nije utvrđena zabrinutost u pogledu adekvatnosti za ciljne godine 2025., 2028. i 2030. Međutim, za 2033. standard pouzdanosti je premašen. Ukratko, u europskoj procjeni adekvatnosti resursa za 2023. zabrinutost u pogledu adekvatnosti resursa u Poljskoj utvrđena je samo za ciljnu godinu 2033.

Tablica 4.

Rezultati adekvatnosti iz europske procjene adekvatnosti resursa za 2023., LOLE ⁽¹³⁾

Procjena	2025.	2028.	2030.	2033.
Poljski standard pouzdanosti	3,0	3,0	3,0	3,0
Europska procjena adekvatnosti resursa za 2023.	0,1	1,8	2,5	8,5

- (46) ENTSO-E je 7. travnja 2025. ACER-u podnio prijedlog europske procjene adekvatnosti resursa za 2024. ⁽¹⁴⁾ Nakon podnošenja prijedloga ACER je započeo s preispitivanjem nacrtu europske procjene adekvatnosti resursa za 2024. u skladu s člankom 23. stavkom 7. Uredbe o električnoj energiji.
- (47) Iako se europska procjena adekvatnosti resursa za 2024. još uvijek preispituje i ACER je treba odobriti ili izmijeniti, u njoj je utvrđena zabrinutost u pogledu adekvatnosti za sve ciljne godine obuhvaćene odstupanjem (od 2025. do 2028.), premda u manjoj mjeri u odnosu na zabrinutost utvrđenu u nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa, kako je prikazano u tablici 5.

Tablica 5.

Rezultati adekvatnosti iz europske procjene adekvatnosti resursa za 2024., LOLE

Procjena	2026.	2028.	2030.	2035.
Poljski standard pouzdanosti	3,0	3,0	3,0	3,0
Europska procjena adekvatnosti resursa za 2024.	3,9	13,7	9,2	9,8

⁽¹²⁾ ACER je 2. listopada 2020. odobrio metodologiju za europsku procjenu adekvatnosti resursa u skladu s člankom 23. stavkom 3. Uredbe o električnoj energiji. Vidjeti Odluku ACER-a o metodologiji za europsku procjenu adekvatnosti resursa na https://www.acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Individual%20Decisions_annex/ACER%20Decision%2024-2020%20on%20ERAA%20-%20Annex%20I_1.pdf.

⁽¹³⁾ Dostupno na <https://www.entsoe.eu/eraa/2023/>.

⁽¹⁴⁾ Dostupno na <https://www.entsoe.eu/eraa/2024/>.

- (48) Nacionalna procjena adekvatnosti resursa sadržava središnji referentni scenarij bez novih ugovora u okviru mehanizma za razvoj kapaciteta (koji se u poljskoj nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa naziva „osnovni scenarij”) i scenarij s novim ugovorima u okviru mehanizma za razvoj kapaciteta (koji se naziva „scenarij s mehanizmom za razvoj kapaciteta”). Scenarij s mehanizmom za razvoj kapaciteta uključuje kapacitet koji se nabavlja u okviru postojećeg mehanizma za razvoj kapaciteta na dopunskim dražbama i drugim mehanizmima, kao što su budući mehanizmi za razvoj kapaciteta. U nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa modelirano je 16 ciljnih godina (od 2025. do 2040.). Osnovni scenarij relevantan je za dokazivanje zabrinutosti u pogledu adekvatnosti. U mišljenju ACER-a o nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa (vidjeti uvodnu izjavu 51.) uspoređuje se sa središnjim referentnim scenarijem iz europske procjene adekvatnosti resursa za 2023., koji također nije uključivao nove ugovore u okviru mehanizma za razvoj kapaciteta te prema tome predstavlja ekvivalentan i usporediv pristup.
- (49) Rezultati iz poljske nacionalne procjene adekvatnosti resursa za očekivani gubitak opterećenja i očekivanu neisporučenu energiju („EENS”) u okviru osnovnog scenarija prikazani su u tablici 6.

Tablica 6.

Rezultati nacionalne procjene adekvatnosti resursa

Godina		2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.	2031.	2032.	2033.	2034.	2035.	2036.	2037.	2038.	2039.	2040.
LOLE	h/a	7,6	40,8	50,2	33,3	20,5	9,6	6,6	14,3	15,0	14,4	10,9	10,8	12,5	10,4	5,8	14,2
EENS	GWh /a	5,8	40,6	54,4	52,1	31,8	13,8	9,4	22,7	24,3	23,6	18,1	23,5	25,3	23,3	13,5	33,6

Izvor: podaci PSE-a prikupljeni za izradu nacionalne procjene adekvatnosti resursa.

- (50) Rezultati nacionalne procjene adekvatnosti resursa u okviru osnovnog scenarija pokazuju veći očekivani gubitak opterećenja nego rezultati europske procjene adekvatnosti resursa za 2023. za sve četiri razmatrane ciljne godine (2025., 2028., 2030. i 2033.). Točnije, standard pouzdanosti premašen je u svim godinama modeliranim u osnovnom scenariju nacionalne procjene adekvatnosti resursa.

3.2.3. Mišljenje ACER-a u skladu s člankom 24. stavkom 3. Uredbe o električnoj energiji

- (51) Poljska je ACER-u dostavila svoju nacionalnu procjenu adekvatnosti resursa na mišljenje u skladu s člankom 24. stavkom 3. Uredbe o električnoj energiji. Budući da je ACER 2024. prvi put odobrio europsku nacionalnu procjenu adekvatnosti resursa (vidjeti uvodnu izjavu 44.), članak 24. stavak 3. Uredbe o električnoj energiji, kojim se od država članica zahtijeva da ACER-u dostave svoju nacionalnu procjenu adekvatnosti resursa na mišljenje u slučajevima nepodudarnosti između nacionalne procjene adekvatnosti resursa i europske procjene adekvatnosti resursa, *de facto* nije bio primjenjiv prethodnih godina.
- (52) ACER je 3. veljače 2025. izdao mišljenje s preporukama o poljskoj nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa ⁽¹⁵⁾. ACER je u svojem mišljenju objasnio da su razlike između poljske nacionalne procjene adekvatnosti resursa i europske procjene adekvatnosti resursa za 2023. opravdane kad je riječ o pretpostavkama o resursima kapaciteta, ali da nisu opravdane kad je riječ o pretpostavkama o prekozonskim razmjenama. Kad je riječ o razlici u modeliranju resursa kapaciteta, ACER nije mogao zaključiti je li razlika opravdana.
- (53) ACER je u svojem mišljenju iznio sljedeće preporuke:
- (a) kad je riječ o pretpostavkama o prekozonskim razmjenama, u poljskoj nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa trebalo bi poboljšati pretpostavke o uvozu i izvozu kako bi se bolje uzelo u obzir funkcioniranje međusobno povezanog europskog tržišta električne energije. Na primjer, strane zone i regije trgovanja trebale bi se modelirati na temelju skupova podataka dostupnih u europskoj procjeni adekvatnosti resursa;
 - (b) kad je riječ o pretpostavkama o resursima kapaciteta, u europskoj procjeni adekvatnosti resursa trebali bi se koristiti isti nacionalni troškovi kao i u nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa;

⁽¹⁵⁾ Mišljenje ACER-a br. 01/2025 od 3. veljače 2025. o razlikama između nacionalne procjene adekvatnosti resursa Poljske i europske procjene adekvatnosti resursa za 2023.

- (c) kad je riječ o modeliranju resursa kapaciteta, procjenu gospodarske održivosti trebalo bi ažurirati kako bi se na odgovarajući način uzeli u obzir budući prihodi i troškovi. ACER posebno preporučuje da se dodatno pojašne gospodarski rezultati procjene gospodarske održivosti i potkrijepi pretpostavka da poljski sustav neće imati dodatne nove kapacitete za upravljanje potrošnjom ili skladištenje osim kapaciteta ugovorenog u okviru mehanizma za razvoj kapaciteta.

3.2.4. Izvješće u skladu s člankom 24. stavkom 3. Uredbe o električnoj energiji

- (54) U članku 24. stavku 3. zadnjem podstavku Uredbe o električnoj energiji zahtijeva se da tijelo odgovorno za nacionalnu procjenu adekvatnosti resursa uzme u obzir mišljenje ACER-a i, prema potrebi, izmijeni svoju procjenu. Ako odluči ne uzeti u obzir u potpunosti mišljenje ACER-a, tijelo odgovorno za nacionalnu procjenu adekvatnosti resursa mora objaviti izvješće s detaljnim obrazloženjem.
- (55) Poljski operator prijenosnog sustava objavio je 22. travnja 2025. izvješće kao odgovor na mišljenje ACER-a o razlikama između nacionalne procjene adekvatnosti resursa i europske procjene adekvatnosti resursa za 2023. ⁽¹⁶⁾ Poljski operator prijenosnog sustava u svojem je izvješću iznio sljedeća razmatranja.
- Kad je riječ o razlikama u pretpostavkama o prekozonskim razmjenama, pojednostavnjeni pristup koji se primjenjuje na regionalno modeliranje ima ograničen učinak na rezultate nacionalne procjene adekvatnosti resursa. Pristup u pogledu pretpostavki o uvozu koji se primjenjuje u nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa u skladu je s metodologijom za prekogranično sudjelovanje (članak 26. stavak 11. točka (a) Uredbe o električnoj energiji) ⁽¹⁷⁾. Nepodudarnost između pretpostavki o izvozu opravdana je činjenicom da je Poljska prvenstveno uvozna zona trgovanja, a modeliranjem izvoza u nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa samo bi se smanjila ograničenja za obnovljive izvore energije bez povećanja gospodarske održivosti postojećih pogona. Stoga pretpostavke o izvozu iz nacionalne procjene adekvatnosti resursa ne bi utjecale na kombinaciju kapaciteta niti bi znatno izmijenile rizike u pogledu adekvatnosti.
 - Do nepodudarnosti između pretpostavki o resursima kapaciteta došlo je jer su podaci za te dvije studije prikupljeni u različito vrijeme (za nacionalnu procjenu adekvatnosti resursa u prvoj polovini 2024., a za europsku procjenu adekvatnosti resursa za 2023. krajem 2022.).
 - Kad je riječ o razlikama u modeliranju resursa kapaciteta, izračuni za procjenu gospodarske održivosti u nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa točniji su i reprezentativniji od onih na temelju pristupa primijenjenog u europskoj procjeni adekvatnosti resursa. Kad je riječ o nepodudarnosti između pretpostavki o upravljanju potrošnjom i skladištenju, poljski operator prijenosnog sustava navodi da njegovi izračuni pokazuju da se ne očekuju odluke o ulaganju u skladištenje prije 2029. te da bi se uvođenje kapaciteta za skladištenje koje određuje tržište očekivalo od 2036. Kad je riječ o upravljanju potrošnjom, poljski operator prijenosnog sustava objašnjava da je, za razliku od europske procjene adekvatnosti resursa za 2023., u nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa modelirano i implicitno upravljanje potrošnjom. Nepodudarnost u obrascima planiranog održavanja elektrana više je u skladu s opažanjima stvarnog stanja od onih koja su razmotrena u europskoj procjeni adekvatnosti resursa za 2023.

3.3. Izvješće priloženo zahtjevu za odstupanje

- (56) U skladu s člankom 64. stavkom 2.d Uredbe o električnoj energiji zahtjevu za odstupanje mora se priložiti izvješće koje mora uključivati:
- (a) procjenu učinka odstupanja u pogledu emisija stakleničkih plinova i na prelazak na energiju iz obnovljivih izvora, povećanu fleksibilnost, skladištenje energije, elektromobilnost i upravljanje potrošnjom;
 - (b) plan s ključnim etapama za prelazak sa sudjelovanja proizvodnog kapaciteta iz stavka 2.b u mehanizmima za razvoj kapaciteta do datuma isteka odstupanja, uključujući plan nabave potrebnog zamjenskog kapaciteta u skladu s okvirnom nacionalnom putanjom za ukupni udio energije iz obnovljivih izvora i procjenu prepreka ulaganjima koje uzrokuju nedostatak dostatnih ponuda u konkurentnom natječajnom postupku iz stavka 2.c točke (a).

⁽¹⁶⁾ Dostupno na https://www.pse.pl/documents/20182/51490/250422_Opinion_response.pdf.

⁽¹⁷⁾ Dostupno na https://www.acer.europa.eu/sites/default/files/documents/Individual%20Decisions/ACER%20Decision%2036-2020%20on%20cross-border%20participation_XBP%20CM_0.pdf.

3.3.1. Učinak na emisije stakleničkih plinova

- (57) Poljska uspoređuje dva scenarija iznesena u nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa (vidjeti uvodnu izjavu 48.) kako bi procijenila učinak uvođenja odstupanja u obliku dopunskih dražbi na emisije stakleničkih plinova.
- (58) Poljska objašnjava da je glavna razlika između ta dva scenarija u tome što je količina neisporučene energije znatno veća u osnovnom scenariju nego u scenariju s mehanizmom za razvoj kapaciteta. Tablica 7. prikazuje usporedbu vrijednosti neisporučene energije u dva scenarija nacionalne procjene adekvatnosti resursa.

Tablica 7.

Vrijednosti neisporučene energije u dva scenarija nacionalne procjene adekvatnosti resursa

Godina		2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.	2031.	2032.	2033.	2034.	2035.	2036.	2037.	2038.	2039.	2040.
Osnovni scenarij	GWh /a	5,8	40,6	54,4	52,1	31,8	13,8	9,4	22,7	24,3	23,6	18,1	23,5	25,3	23,3	13,5	33,6
Scenarij s meh. za razvoj kap.	GWh /a	1,8	2,1	3,2	2,4	3,6	2,2	2,9	3,8	2,1	4,3	3,8	6,4	10,2	5,1	8,7	4,0

Izvor: podaci PSE-a prikupljeni za izradu nacionalne procjene adekvatnosti resursa.

- (59) Poljska procjenjuje da bi provedba odstupanja kratkoročno mogla dovesti do neznatnog povećanja emisija CO₂ (za 0,2 – 0,3 % emisija energetskeg sektora) u razdoblju obuhvaćenom odstupanjem (2025. – 2028.). Poljska kao razlog navodi da je u scenariju s mehanizmom za razvoj kapaciteta postignut standard pouzdanosti, zbog čega je količina neisporučene energije manja nego u osnovnom scenariju jer bi jedinice s visokom razinom emisija bile prihvatljive za sudjelovanje u dopunskim dražbama kako bi se ispunio standard pouzdanosti. Poljska tvrdi da zbog vremena isporuke u tom razdoblju nije moguće staviti u pogon velike količine novih toplinskih jedinica s nižim emisijama, kao što su plinske turbine s otvorenim/kombiniranim ciklusom, kojima bi se smanjile te dodatne emisije.
- (60) Tablica 8. prikazuje usporedbu emisija CO₂ na temelju podataka iz sektora proizvodnje električne energije i topline u okviru emisija kogeneracije u dva scenarija iz nacionalne procjene učinka.

Tablica 8.

Godina			2025.	2026.	2027.	2028.	2029.	2030.	2031.	2032.	2033.	2034.	2035.	2036.	2037.	2038.	2039.	2040.
A	Osnovni scenarij	Mt	99,3	92,6	84,2	75,9	68,7	62,2	51,7	47,3	44,3	41,4	38,9	34,8	34,1	32,3	31,9	30,4
B	Scenarij s mehanizmom za razvoj kapaciteta	Mt	99,5	92,9	84,8	76,1	68,7	62,4	51,7	47,5	43,5	40,3	38,3	34,3	33,4	31,7	31,3	29,9
C= B-A	Razlika	Mt	0,2	0,3	0,5	0,1	0,0	0,2	0,0	0,1	-0,9	-1,1	-0,6	-0,5	-0,7	-0,7	-0,7	-0,5

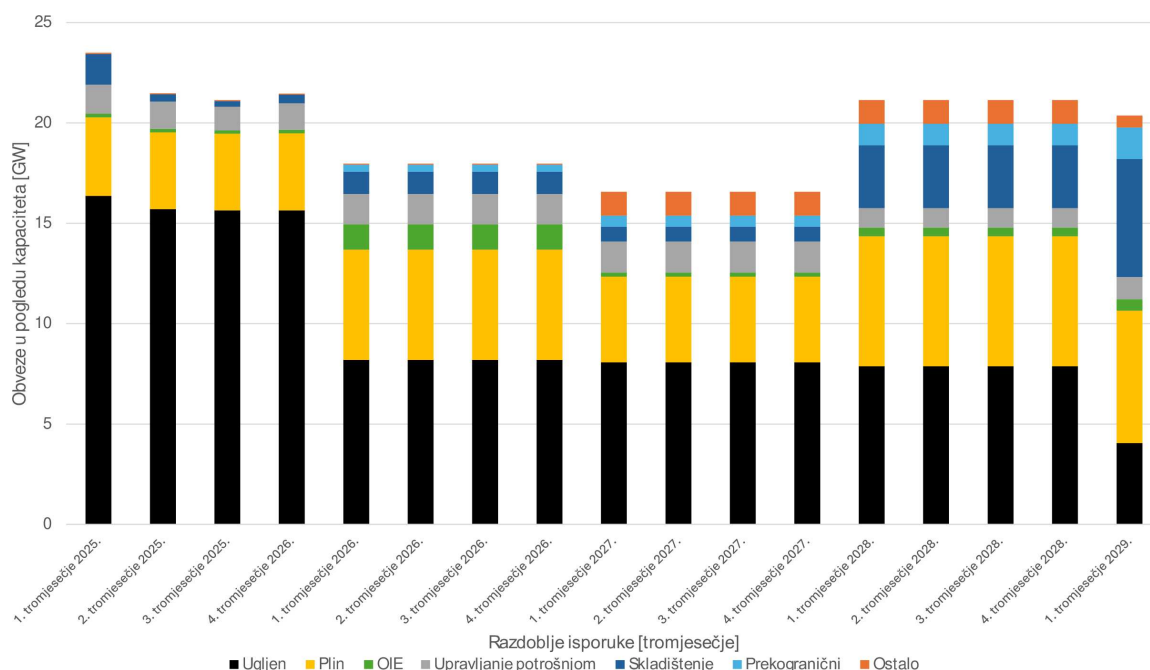
Izvor: podaci PSE-a prikupljeni za izradu nacionalne procjene adekvatnosti resursa.

- (61) Poljska zaključuje da bi odstupanje imalo vrlo ograničen učinak na emisije u sektoru proizvodnje električne energije u proizvodnim jedinicama sa središnjim dispečerskim modelom jer bi količina jedinica obuhvaćenih odstupanjem koje bi mogle biti prihvatljive za ugovore o kapacitetu na temelju dopunskih dražbi bila ograničena na potrebni minimum. S druge strane, kako je detaljno opisano u odjeljku 3.3.2., Poljska tvrdi da bi se odstupanjem uspostavili stabilniji tržišni uvjeti za odluke o ulaganjima u upravljanje potrošnjom, skladištenje i obnovljive izvore energije i time omogućilo brže smanjenje emisija u narednim godinama (i u srednjoročnom razdoblju). Zbog toga Poljska tvrdi i da su u osnovnom scenariju razine emisija više u godinama od 2033. do 2040. zbog manje povoljnih tržišnih uvjeta za nova ulaganja.

3.3.2. Učinak na energetska tranziciju

- (62) Poljska na temelju dva scenarija iznesena u nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa (vidjeti uvodnu izjavu 48.) procjenjuje i učinak odstupanja na ciljeve energetske tranzicije, tj. na prelazak na energiju iz obnovljivih izvora, povećanu fleksibilnost, skladištenje energije, elektromobilnost i upravljanje potrošnjom.
- (63) Ta usporedna analiza pokazuje da se odstupanjem privremeno može zadržati nešto veća količina proizvodnih jedinica s višim emisijama. Međutim, Poljska tvrdi da bi se u srednjoročnom razdoblju, u tridesetim godinama ovog stoljeća, postupno ukidanje jedinica s visokim emisijama ubrzalo u scenariju s mehanizmom za razvoj kapaciteta u usporedbi s osnovnim scenarijem.
- (64) Poljska navodi da bi se provedbom odstupanja smanjio rizik od neispunjavanja standarda pouzdanosti i smanjila nestabilnost cijena. Time bi se uspostavili stabilniji i predvidljiviji tržišni uvjeti, čime bi se potaknula ulaganja u fleksibilne kapacitete, kao što su skladištenje i nove jedinice koje se mogu dispečirati, kapacitet obnovljivih izvora energije i elektromobilnost, što bi u konačnici dovelo do toga da jedinice na ugljen više ne bi bile potrebne za održavanje standarda pouzdanosti. Poljska tvrdi i da bi bez odstupanja postojeće jedinice koje se mogu dispečirati i fleksibilne jedinice (tj. jedinice za upravljanje potrošnjom i skladištenje energije) morale raditi vrlo često i možda ne bi mogle ispuniti svoje obveze u skladu s postojećim pravilima o mehanizmima za razvoj kapaciteta u vrlo neodgovarajućim sustavima, uz rizik od sankcija. Time bi se destimulirala ulaganja u čiste fleksibilne tehnologije i njihovo sudjelovanje na tržištu kapaciteta.
- (65) Slika 1. i tablica 9. prikazuju koje će tehnologije jedinice odabrane u okviru postojećeg mehanizma za razvoj kapaciteta na primarnim dražbama koristiti za razdoblje isporuke do 2029.

Slika1.

Tablica 9.

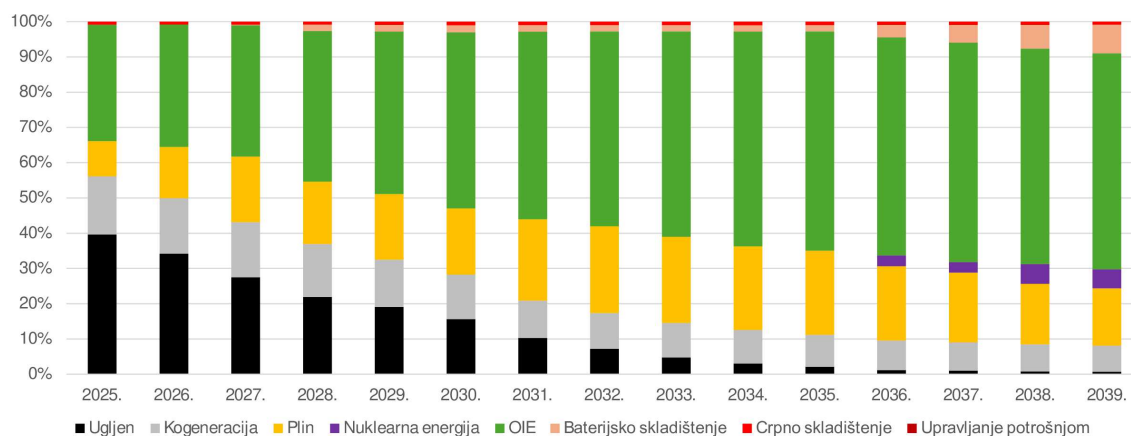
	Ugljen	Plin	OIE	Upravljanje potrošnjom	Skladištenje	Prekogranični	Ostalo
1. tromjesečje 2025.	16,37	3,91	0,18	1,45	1,53	0,00	0,05
2. tromjesečje 2025.	15,70	3,83	0,18	1,36	0,36	0,00	0,05
3. tromjesečje 2025.	15,65	3,82	0,16	1,18	0,28	0,00	0,05
4. tromjesečje 2025.	15,65	3,83	0,18	1,32	0,43	0,00	0,05
1. tromjesečje 2026.	8,19	5,50	1,26	1,51	1,11	0,35	0,05
2. tromjesečje 2026.	8,19	5,50	1,26	1,51	1,11	0,35	0,05
3. tromjesečje 2026.	8,19	5,50	1,26	1,51	1,11	0,35	0,05
4. tromjesečje 2026.	8,19	5,50	1,26	1,51	1,11	0,35	0,05
1. tromjesečje 2027.	8,07	4,27	0,21	1,54	0,74	0,55	1,19
2. tromjesečje 2027.	8,07	4,27	0,21	1,54	0,74	0,55	1,19
3. tromjesečje 2027.	8,07	4,27	0,21	1,54	0,74	0,55	1,19
4. tromjesečje 2027.	8,07	4,27	0,21	1,54	0,74	0,55	1,19
1. tromjesečje 2028.	7,88	6,48	0,42	0,98	3,12	1,08	1,18
2. tromjesečje 2028.	7,88	6,48	0,42	0,98	3,12	1,08	1,18
3. tromjesečje 2028.	7,88	6,48	0,42	0,98	3,12	1,08	1,18
4. tromjesečje 2028.	7,88	6,48	0,42	0,98	3,12	1,08	1,18
1. tromjesečje 2029.	4,05	6,60	0,57	1,11	5,87	1,58	0,58

Izvor: Ministarstvo klime i okoliša, Poljska.

- (66) Nacionalna procjena adekvatnosti resursa uključuje pretpostavke za razdoblje 2025. – 2040. u pogledu razvoja obnovljivih izvora energije, rješenja za skladištenje energije, izvora energije na goriva s niskim ili nultim emisijama koji se mogu dispečirati, postrojenja za upravljanje potrošnjom, elektromobilnosti i drugih sektora. U scenariju s mehanizmom za razvoj kapaciteta njihovo se predviđeno uvođenje znatno povećava s vremenom, kako je prikazano na slici 2., dok se udio ugljena znatno smanjuje nakon isteka odstupanja (s 40 % u 2025. na 20 % u 2029.). U narednim godinama udio proizvodnje na ugljen na tržištu dodatno će se smanjiti. Razlog tomu je i istek dugoročnih ugovora dodijeljenih postrojenjima na ugljen u okviru mehanizma za razvoj kapaciteta prije 31. prosinca 2019. (vidjeti uvodnu izjavu 7.).

Slika 2.

Udio tehnologija u proizvodnji električne energije u scenariju s mehanizmom za razvoj kapaciteta ⁽¹⁸⁾

Izvor: podaci PSE-a prikupljeni za izradu nacionalne procjene adekvatnosti resursa.

⁽¹⁸⁾ Kapaciteti na ugljen u kombinaciji izvora za proizvodnju električne energije nakon isteka odstupanja postojeći su kapaciteti ugovoreni na temelju višegodišnjih sporazuma prije 31. prosinca 2019. u okviru postojećeg mehanizma za razvoj kapaciteta.

3.3.3. Procjena prepreka ulaganjima

- (67) U svibnju i lipnju 2024. poljsko Ministarstvo klime i okoliša provelo je anketu među sudionicima na tržištu električne energije ⁽¹⁹⁾ kako bi procijenilo njihova mišljenja o stupnju razvoja tržišta električne energije i funkcioniranju tržišta kapaciteta.
- (68) Na temelju rezultata ankete Ministarstvo je utvrdilo, među ostalim, sljedeće prepreke i područja u kojima su možda potrebne regulatorne izmjene:
- prelazak na veću fleksibilnost u elektroenergetskom sustavu, uključujući promicanje usluga fleksibilnosti, ugovora s dinamičnim određivanjem cijena i usluga sustava uravnoteženja te bolju integraciju obnovljivih izvora energije,
 - u kontekstu funkcioniranja veleprodajnog tržišta, nedostatak mjera za osiguravanje odgovarajuće marže u cijeni električne energije i zaštitu krajnjih kupaca od visokih cijena energije.
- (69) Sudionici su naveli da je postupak administrativnog odobrenja za ulaganja u mrežnu infrastrukturu dugotrajan i složen. Nepotrebne prepreke ulaganjima u infrastrukturu nastaju zbog nedostatka prihvatanja u javnosti. Kako bi se ulagačima omogućilo da se odluče pokrenuti ulaganja, potreban je vanjski kapital, uključujući financiranje zaduživanjem, jer se troškovi projekata u energetske sektoru i dalje povećavaju.
- (70) Poljsko nacionalno regulatorno tijelo provelo je 2024. anketu kako bi prikupilo mišljenja sudionika na energetske tržištu i prijedloge za moguće izmjene postojećeg poljskog mehanizma za razvoj kapaciteta. U rezultatima ankete utvrđeno je nekoliko čimbenika koji su mogli utjecati na rezultate dražbi na tržištu kapaciteta za razdoblja isporuke koja počinju nakon 1. srpnja 2025. To su:
- ograničena mogućnost osiguravanja financiranja modernizacije postojećih proizvodnih jedinica na financijskim tržištima i razvoj novih proizvodnih jedinica na fosilna goriva,
 - znatan učinak globalnih događanja, kao što su pandemija bolesti COVID-19 i geopolitički uvjeti (poremećaji opskrbe poluproizvodima, materijalima i sirovinama iz regija pogođenih ratom ili terorističkim prijetnjama) i makroekonomski izazovi (postupno produbljivanje krize i naglo povećanje inflacije), koji su negativno utjecali na troškove prikupljanja kapitala,
 - složeni i dugotrajni administrativni postupci povezani s ishodom odluka o lokaciji i učinku na okoliš te građevinskih dozvola.
- (71) Poljska smatra da postojeća tržišna pravila i okvir kojim se uređuje funkcioniranje postojećeg mehanizma za razvoj kapaciteta nisu prepreka razvoju kapaciteta za skladištenje i upravljanje potrošnjom u postojećem mehanizmu za razvoj kapaciteta. Prema mišljenju Poljske, glavni je čimbenik koji utječe na razvoj tih kapaciteta gospodarska održivost njihovih jedinica. Tekući i predviđeni prihodi od energetske tržišta i pomoćnih usluga čine se nedostatnima za pokrivanje troškova i jamčenje zadovoljavajuće profitne marže.

3.3.4. Plan za prelazak sa sudjelovanja kapaciteta koji premašuje graničnu vrijednost emisija u mehanizmima za razvoj kapaciteta

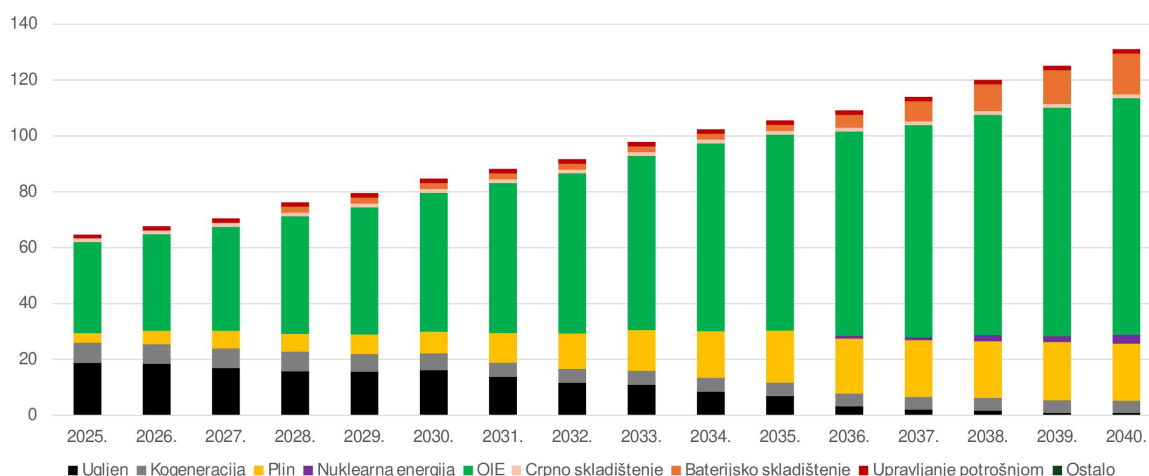
- (72) Kako je propisano člankom 64. stavkom 2.d Uredbe o električnoj energiji, zahtjevu je priložen plan s ključnim etapama za prelazak sa sudjelovanja ugljena u postojećem mehanizmu za razvoj kapaciteta do datuma isteka zatraženog odstupanja, uključujući plan nabave potrebnog zamjenskog kapaciteta. U tim dokumentima Poljska predlaže i mjere za uklanjanje regulatornih prepreka i prepreka ulaganjima utvrđenih u uvodnim izjavama od 67. do 71.

⁽¹⁹⁾ Poljska napominje da su u anketi mogli sudjelovati svi sudionici na tržištu. Sudjelovalo je više od 120 subjekata koji su predstavljali proizvođače električne energije, dobavljače, operatore, agregatore, potrošače električne energije (uključujući industriju) i druge.

- (73) Iz razloga objašnjenih u uvodnim izjavama 59. i 64. Poljska tvrdi da bi se zbog odstupanja mogao u manjoj mjeri privremeno usporiti prelazak s jedinica na ugljen na tržištu kapaciteta u kratkoročnom razdoblju, ali bi se uspostavili povoljniji uvjeti za ulaganja u zamjenski kapacitet u srednjoročnom razdoblju. Nadalje, ako se zatraženo odstupanje odobri, proizvodne jedinice na ugljen više se neće moći natjecati s jedinicama s niskim emisijama u postojećem mehanizmu za razvoj kapaciteta nakon 31. prosinca 2028. kad istekne zatraženo odstupanje. Stoga se očekuje da će potencijalna količina jedinica na ugljen koje bi bile gospodarski održive na energetskom tržištu biti vrlo ograničena zbog nedostatka financijskih poticaja, visokih operativnih troškova i troškova održavanja, malog broja radnih sati, a time i niskih prihoda te kraja njihova tehničkog vijeka trajanja ⁽²⁰⁾.
- (74) Poljska ne očekuje velika tržišno utemeljena ulaganja u razdoblju 2025. – 2028., osim ulaganja u okviru kojih se prima javna potpora, kako je navedeno u uvodnim izjavama od 77. do 81., jer se nove jedinice ne mogu pravodobno staviti u pogon kako bi bile operativne u tom razdoblju. To je uglavnom posljedica njihova vremena isporuke i činjenice da još nemaju ugovore o priključenju i okolišne dozvole.
- (75) U nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa navode se procjene zamjenskog kapaciteta koji bi se trebao instalirati kako bi se zamijenila proizvodnja na ugljen u sustavu ⁽²¹⁾, uključujući okvirnu nacionalnu putanju za ukupni udio energije iz obnovljivih izvora. Slika 3. pruža pregled plana Poljske s ključnim etapama za prelazak sa sudjelovanja ugljena u postojećem mehanizmu za razvoj kapaciteta do datuma isteka zatraženog odstupanja.

Slika 3.

Instalirani kapacitet tehnologija za proizvodnju električne energije u scenariju s mehanizmom za razvoj kapaciteta. Sve su vrijednosti izražene u GW.

Izvor: nacionalna procjena adekvatnosti resursa.

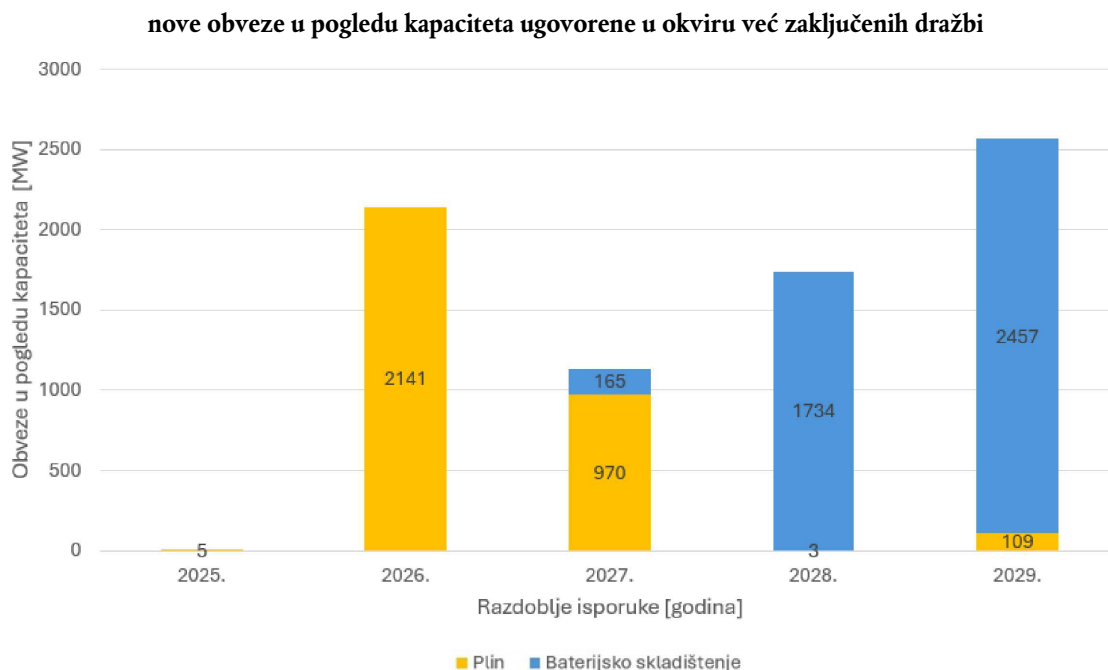
- (76) Kako bi ostvarila ključne etape, Poljska će primijeniti plan provedbe (vidjeti uvodnu izjavu 82.) i provesti dodatne regulatorne reforme (vidjeti uvodne izjave od 83. do 85.). Nadalje, Poljska očekuje da će potreban zamjenski kapacitet nabaviti u okviru postojećeg mehanizma za razvoj kapaciteta (vidjeti uvodne izjave od 77. do 80.) i drugih programa potpore (vidjeti uvodnu izjavu 81.). Neke od ključnih etapa za nabavu potrebnog zamjenskog kapaciteta već su ostvarene: novi kapaciteti koji se mogu dispečirati bit će operativni do isteka odstupanja, kako je vidljivo iz rezultata primarnih dražbi za razdoblja isporuke od 2026. do 2029. (vidjeti uvodne izjave 77., 78. i 80.).

⁽²⁰⁾ Na slikama 2. i 3. u ovoj Odluci vidljivo je ograničeno smanjenje kapaciteta na ugljen u razdoblju 2028. – 2030. u odnosu na prethodne godine. To je zato što su kapaciteti na ugljen u kombinaciji izvora za proizvodnju električne energije nakon isteka odstupanja postojeći kapaciteti ugovoreni na temelju višegodišnjih sporazuma prije 31. prosinca 2019. u okviru postojećeg mehanizma za razvoj kapaciteta.

⁽²¹⁾ U nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa pretpostavlja se da će se ti kapaciteti nabaviti novim, postojećim ili planiranim programima potpore i u okviru tržišno utemeljenih projekata.

- (77) Za razdoblje 2026. – 2028., prema nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa kapacitet na plin povećat će se za otprilike 3 GW, a nove baterijske skladišne jedinice za otprilike 2 GW. U okviru primarnih dražbi zaključenih za godinu isporuke 2026. i 2027. nabavljeno je više od 3,1 GW novih jedinica na plin. Za godinu isporuke 2028. nabavljeno je više od 1,7 GW novog kapaciteta baterijskog skladištenja. Prema rezultatima glavne dražbe za godinu isporuke 2029., koja je provedena nakon objave nacionalne procjene adekvatnosti resursa, ukupna količina skladišnog kapaciteta 2029. dosegla je do 6 GW, što je više nego što je predviđeno u nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa.
- (78) Slika 4. prikazuje količine obveza u pogledu kapaciteta ⁽²²⁾ za novi kapacitet na plin i kapacitet skladištenja koji su već nabavljeni u okviru postojećeg mehanizma za razvoj kapaciteta do 2029.

Slika 4.

Izvor: Ministarstvo klime i okoliša, Poljska.

- (79) Očekuje se da će se instalirani kapacitet obnovljivih izvora energije povećati za gotovo 10 GW do 2028. i za dodatnih 8 GW do 2030. Nadalje, od 2031. do 2040. očekuje se više od 12,5 GW jedinica na plin, 12,5 GW kapaciteta baterijskog skladištenja, gotovo 35 GW obnovljivih izvora energije i 3,3 GW nuklearnih elektrana (u scenariju s mehanizmom za razvoj kapaciteta). Poljska navodi da su vrijednosti navedene u nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa u skladu s postojećim i planiranim programima za obnovljive izvore energije te da će se postići ciljani udio obnovljivih izvora energije u elektroenergetskoj komponenti okvirne nacionalne putanje za ukupni udio energije iz obnovljivih izvora.
- (80) U nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa pretpostavlja se i proširenje upravljanja potrošnjom. Kapacitet za eksplicitno upravljanje potrošnjom nabavljen u okviru postojećeg mehanizma za razvoj kapaciteta dosegnut će 1 600 MW do 2029. i nakon toga ostati stabilan na toj razini. Osim eksplicitnog upravljanja potrošnjom, implicitno upravljanje potrošnjom postupno će se povećavati tijekom sljedećih godina procjene. To implicitno upravljanje potrošnjom uključuje fleksibilnost koja proizlazi iz proizvodnje vodika, sustava pretvaranja električne energije u toplinu i električnih vozila. Do 2030. implicitno upravljanje potrošnjom omogućit će preusmjerenje približno 500 MW kapaciteta, koji će se do 2033. povećati na otprilike 3 000 MW i nakon toga nastaviti rasti. Ti će mehanizmi zajedno omogućiti da se do 20 % domaće potražnje preusmjeri s vršnih sati na razdoblja nižih cijena.
- (81) Osim mjera opisanih u uvodnoj izjavi 76., Poljska planira nastaviti podupirati uvođenje postrojenja s niskim emisijama. Glavni su programi potpore sljedeći:
- program izgradnje i rada nove nuklearne elektrane kapaciteta do 3 750 MW, koja bi trebala početi s radom u drugoj polovini tridesetih godina ovog stoljeća ⁽²³⁾,

⁽²²⁾ Razina obveze u pogledu kapaciteta niža je od instaliranog kapaciteta jedinica, za koje se očekuje da će se svake godine pojaviti na tržištu.

⁽²³⁾ Državna potpora SA.109707 (2024/C) (ex 2024/N) – Poljska – Mjere potpore za prvu nuklearnu elektranu u Poljskoj.

- program za potporu uvođenju 5 100 MW ukupnog instaliranog kapaciteta novih visokoučinkovitih kogeneracijskih jedinica do 2028., čime će se omogućiti zamjena kotlova za centralizirano grijanje na ugljen kogeneracijskim jedinicama u kojima se uglavnom koristi prirodni plin ⁽²⁴⁾,
 - programi za energiju iz obnovljivih izvora za potporu, među ostalim, instaliranju 3 000 MW kapaciteta za energiju vjetra na kopnu, 9 000 MW kapaciteta za solarnu energiju (fotonaponski sustavi), 180 MW kapaciteta za hidroenergiju, 300 MW kapaciteta za poljoprivredni bioplin, 660 MW kapaciteta postrojenja na biomasu i bioplin (od 2022. do 2027.) ⁽²⁵⁾ te do 10,9 GW kapaciteta za energiju vjetra na moru (od 2025. do 2028.) ⁽²⁶⁾,
 - otprilike 3 100 GW biometana godišnje, za što će biti potrebna izgradnja otprilike 50 postrojenja za pogon prosječnog kapaciteta od 2,8 MW energije pretvorene u ekvivalent električne energije ⁽²⁷⁾.
- (82) Kad je riječ o regulatornim mjerama, Poljska će nastaviti provoditi svoj plan provedbe, koji obuhvaća reforme tržišta električne energije u pet područja: tržište uravnoteženja, upravljanje potrošnjom, maloprodajno tržište, širenje mreže i prekogranične interkonekcije te ograničenja dodjele. Od donošenja plana provedbe Poljska kontinuirano provodi reforme tržišta te je objavila četiri izvješća o praćenju napretka u njihovoj provedbi. Na primjer, u tijeku su neki projekti ulaganja (npr. druga linija dalekovoda Mikułowa-Świebodzice (400 kV)) i uvode se pametna brojila kako bi se postigao cilj utvrđen u planu da se do 2028. obuhvati 80 % krajnjih korisnika.
- (83) Osim reformi opisanih u okviru plana provedbe, poljska tijela predlažu regulatorne reforme u sektoru obnovljivih izvora energije i izmjene regulatornog okvira za priključke na elektroenergetsku mrežu kako bi se uklonile regulatorne prepreke i prepreke ulaganjima utvrđene u odjeljku 3.3.3.
- (84) Ciljevi glavnih planiranih mjera u sektoru obnovljivih izvora energije su povećanje privlačnosti neto obračuna za prozumente, ubrzavanje postupka izdavanja dozvola, ukidanje pravila „10H” (prema kojem najmanja udaljenost vjetroelektrane od stambenih zgrada mora biti deset puta veća od visine vjetroturbine), promicanje priključivanja mikropostrojenja sa skladištenjem električne energije na distribucijsku mrežu i ubrzavanje i pojednostavljenje provedbe ulaganja u odobalne vjetroelektrane. Poljska očekuje da će te mjere provesti 2025.
- (85) Kad je riječ o priključcima na elektroenergetsku mrežu, Poljska namjerava poboljšati planiranje razvoja prijenosnih i distribucijskih mreža i povećati broj postrojenja koja se mogu priključiti uvođenjem pojednostavljenih postupaka. To uključuje uspostavu centraliziranih internetskih platformi s redovito ažuriranim informacijama o podnesenim zahtjevima i statusu njihove obrade ili o dostupnim kapacitetima za priključivanje i uvođenje obveze postizanja ključnih etapa u sporazume o priključenju. Poljska očekuje da će te mjere provesti 2025.
- (86) Nadalje, kako je prikazano i u planu s ključnim etapama (vidjeti sliku 3. u uvodnoj izjavi 75.), nakon isteka odstupa Poljska će i dalje osiguravati postupno zamjenjivanje proizvodnog kapaciteta na ugljen kapacitetom s nižim emisijama. Taj će se kapacitet nabaviti ili se već nabavlja u okviru postojećeg mehanizma za razvoj kapaciteta i drugih programa potpore i integrirati u sustav po tržišnim uvjetima. Poljska će istodobno nastaviti provoditi reforme iz svojeg plana provedbe ⁽²⁸⁾ te druge regulatorne mjere iz uvodne izjave 83. kako bi uspostavila povoljne tržišne uvjete i za javna i za privatna ulaganja.

⁽²⁴⁾ Državna potpora SA.51192 (2019/N) – Poljska – Potpora za kogeneraciju i državna potpora; SA.52530 (2019/N) – Poljska – Smanjenja naknada za kogeneraciju za velike potrošače.

⁽²⁵⁾ Državna potpora SA.64713 (2021/N) – Poljska – Produljenje programa za potporu obnovljivim izvorima energije.

⁽²⁶⁾ Državna potpora SA.55940 (2021/N) – Poljska – Program za energiju vjetra na moru.

⁽²⁷⁾ Komisija mora odobriti državnu potporu za predložena rješenja.

⁽²⁸⁾ Dostupno na <https://circabc.europa.eu/ui/group/8f5f9424-a7ef-4dbf-b914-1af1d12ff5d2/library/6184db18-c5ad-4c82-a2d3-1d2564e1a7a7/details>.

4. PRIMJEDBE ZAPRIMLJENE TIJEKOM JAVNOG SAVJETOVANJA

- (87) Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 3., Komisija je od 14. veljače 2025. do 17. ožujka 2025. održala javno savjetovanje o zahtjevu. Podnesena je jedna primjedba.
- (88) Podnositelj primjećuje da se sudjelovanje stranih resursa u dražbama u okviru postojećeg mehanizma za razvoj kapaciteta određuje na temelju nacionalne procjene adekvatnosti resursa. Pozivajući se na mišljenje ACER-a iz odjeljka 3.2.3. ove Odluke, podnositelj tvrdi da se u nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa podcjenjuje doprinos stranih resursa potreban za zadovoljavanje poljske potražnje. Zbog toga su količine stranih kapaciteta kojima se dopušta sudjelovanje u dražbama ograničene.
- (89) Ponajprije, podnositelj tvrdi da bi se zbog formule na temelju koje Poljska određuje količinu dopunskih dražbi (vidjeti uvodnu izjavu 35.) moglo onemogućiti sudjelovanje stranih resursa u dražbama.
- (90) Poljska je u odgovoru na te navode napomenula da su jedinice smještene u zoni sinkronog profila bile prihvatljive za sudjelovanje na glavnoj dražbi za godinu isporuke 2027. i nakon toga te na dodatnim dražbama za godinu isporuke 2025. i nakon toga. Strane jedinice prihvatljive su za jednogodišnje ugovore.
- (91) Kad je riječ o dopunskim dražbama, Poljska potvrđuje da se količina stranog kapaciteta koji može sudjelovati na dopunskim dražbama određuje u skladu s parametrima navedenima u uvodnim izjavama 10. i 35.
- (92) Poljska pojašnjava da ti parametri odražavaju svrhu dopunskih dražbi, a to je da se nabavi kapacitet koji nedostaje, a ne da se isti kapacitet koji je već bio osiguran na prethodnim dražbama za isto razdoblje isporuke ugovori drugi put. U suprotnom bi se premašila maksimalna vrijednost ulaznog kapaciteta, a količina ponuđena za prekogranično sudjelovanje bila bi veća od količine koja može doprinijeti adekvatnosti poljskog elektroenergetskog sustava.
- (93) Naposljetku, Poljska napominje da je u dopunskoj dražbi koja se održala za drugu polovinu 2025. za strano sudjelovanje bio dostupan cjelokupni kapacitet, tj. 1 169 MW za sinkroni profil, 365 MW za Litvu i 593 MW za Švedsku.

5. PROCJENA ZATRAŽENOG ODSUPANJA

5.1. Pravna osnova

- (94) U skladu s člankom 64. stavcima 2.b, 2.c i 2.d Uredbe o električnoj energiji odstupanje od članka 22. stavka 4. točke (b) te uredbe može se odobriti ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u tom članku.

5.2. Članak 64. stavak 2.b Uredbe o električnoj energiji

- (95) U skladu s člankom 64. stavkom 2.b Uredbe o električnoj energiji „države članice mogu zatražiti da proizvodni kapacitet koji je započeo s komercijalnom proizvodnjom prije 4. srpnja 2019. i koji ispušta više od 550 g CO₂ podrijetlom iz fosilnih goriva po kWh električne energije i više od 350 kg CO₂ podrijetlom iz fosilnih goriva u prosjeku godišnje po instaliranom kWe, podložno poštovanju članaka 107. i 108. UFEU-a, iznimno može preuzeti obveze ili primiti plaćanja ili obveze za buduća plaćanja nakon 1. srpnja 2025. u okviru mehanizma za razvoj kapaciteta koji je Komisija odobrila prije 4. srpnja 2019.”.
- (96) Zatraženo odstupanje primjenjivalo bi se na postojeće pogone koji premašuju graničnu vrijednost emisija. Takvi bi pogoni iznimno preuzeli obveze ili primali plaćanja ili obveze za buduća plaćanja nakon 1. srpnja 2025. (vidjeti uvodnu izjavu 27.) u okviru postojećeg mehanizma za razvoj kapaciteta, koji je Komisija odobrila u veljači 2018. u skladu s pravilima o državnim potporama (vidjeti uvodnu izjavu 5.).
- (97) Ovom Odlukom ne dovodi se u pitanje procjena usklađenosti s člancima 107. i 108. UFEU-a.
- (98) S obzirom na navedeno, zahtjevi iz članka 64. stavka 2.b Uredbe o električnoj energiji su ispunjeni.

5.3. Članak 64. stavak 2.c Uredbe o električnoj energiji

- (99) Prema članku 64. stavku 2.c Uredbe o električnoj energiji „Komisija procjenjuje učinak zahtjeva iz stavka 2.b u pogledu emisija stakleničkih plinova. Komisija može odobriti odstupanje nakon procjene izvješća iz stavka 2.d ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
- (a) država članica provela je 4. srpnja 2019. ili nakon tog datuma konkurentni natječajni postupak u skladu s člankom 22. i za razdoblje isporuke nakon 1. srpnja 2025., čiji je cilj maksimalno povećati sudjelovanje pružatelja kapaciteta koji ispunjavaju zahtjeve iz članka 22. stavka 4.;
 - (b) količina kapaciteta ponuđenog u konkurentnom natječajnom postupku iz točke (a) ovog stavka nije dovoljna za uklanjanje zabrinutosti u pogledu adekvatnosti utvrđene u skladu s člankom 20. stavkom 1. za razdoblje isporuke obuhvaćeno tim natječajnim postupkom;
 - (c) proizvodni kapacitet koji ispušta više od 550 g CO₂ podrijetlom iz fosilnih goriva po kWh električne energije preuzima obveze ili prima plaćanja ili obveze za buduća plaćanja za razdoblje od najviše godinu dana i za razdoblje isporuke koje ne premašuje trajanje odstupanja te se nabavlja u okviru dodatnog postupka nabave koji je u skladu sa svim zahtjevima iz članka 22., osim onih utvrđenih u stavku 4. točki (b) tog članka i samo za količinu kapaciteta koja je potrebna za rješavanje zabrinutosti u pogledu adekvatnosti iz točke (b) ovog stavka.

Odstupanje na temelju ovog stavka može se primjenjivati do 31. prosinca 2028. ako su ispunjeni u njemu utvrđeni uvjeti tijekom cijelog trajanja odstupanja.”

5.3.1. Članak 64. stavak 2.c točka (a): postupci primarne dražbe (glavne i dodatne dražbe)

- (100) Poljska je provela primarne dražbe nakon 31. prosinca 2019. za razdoblje isporuke nakon 1. srpnja 2025. (vidjeti uvodne izjave 22. i 26.).

Maksimalno povećanje sudjelovanja pružatelja kapaciteta koji ispunjavaju granične vrijednosti emisija na primarnim dražbama

- (101) U tim primarnim dražbama mogli su sudjelovati postojeći i novi proizvođači električne energije te operatori za upravljanje potrošnjom i skladištenje koji se nalaze u Poljskoj i susjednim državama članicama (vidjeti uvodnu izjavu 10.), a nakon 31. prosinca 2019. u njima nisu mogli sudjelovati postojeći pogoni koji nisu ispunjavali graničnu vrijednost emisija (vidjeti uvodnu izjavu 8.).
- (102) Jedinice kapaciteta koje su ispunjavale graničnu vrijednost emisija nisu se natjecale s jedinicama koje nisu ispunjavale graničnu vrijednost emisija u postupcima primarnih dražbi. Nadalje, jedinice kapaciteta koje su ispunjavale graničnu vrijednost emisija mogle su osigurati dugoročne ugovore, za razliku od jedinica koje su sudjelovale u dodatnim ili dopunskim dražbama, na kojima se ugovori sklapaju na najviše godinu dana.
- (103) Zelenim bonusom iz uvodne izjave 17. dodatno se potiče sudjelovanje niskouglijčnih kapaciteta na primarnim dražbama. U slučaju izjednačenih ponuda pružatelji kapaciteta s nižim emisijskim faktorima imaju prednost u odnosu na one s višim emisijskim faktorima, a za kapacitet s emisijama nižim od 450 g CO₂/MWh mogu se dodijeliti i ugovori na dulje razdoblje u odnosu na one koji se dodjeljuju drugim pružateljima kapaciteta.
- (104) Na primarnim dražbama koje su već provedene za godine isporuke od 2025. do 2029. primjetno je povećan ugovoreni kapacitet koji ispunjava graničnu vrijednost emisija (npr. baterijsko skladištenje i jedinice na plin) (vidjeti uvodnu izjavu 78.).
- (105) Naposljetku, jedinice kapaciteta koje ispunjavaju graničnu vrijednost emisija bit će prihvatljive i za sudjelovanje u dopunskim dražbama (vidjeti uvodnu izjavu 32.). Te će se dražbe provoditi samo ako se na primarnim dražbama ne nabavi količina kapaciteta koja je potrebna za uklanjanje zabrinutosti u pogledu adekvatnosti (vidjeti uvodnu izjavu 27.).

- (106) S obzirom na navedeno, može se zaključiti da je Poljska nakon 31. prosinca 2019. provela nekoliko konkurentnih natječajnih postupaka za razdoblje isporuke nakon 1. srpnja 2025. s ciljem da se maksimalno poveća sudjelovanje pružatelja kapaciteta koji ispunjavaju zahtjeve iz članka 22. stavka 4. Uredbe o električnoj energiji.

Usklađenost primarnih dražbi s člankom 22. Uredbe o električnoj energiji

- (107) Komisija je u svojoj Odluci o državnoj potpori od 7. veljače 2018. odobrila model poljskog mehanizma za razvoj kapaciteta. U uvodnim izjavama od 108. do 120. ocjenjuje se je li primarna dražba u skladu s člankom 22. Uredbe o električnoj energiji.
- (108) U članku 22. stavku 1. Uredbe o električnoj energiji utvrđuju se načela osmišljavanja koja svaki mehanizam za razvoj kapaciteta mora ispuniti⁽²⁹⁾, dok se u članku 22. stavku 3. utvrđuju posebni zahtjevi za mehanizme za razvoj kapaciteta koji nisu strateške rezerve, kao što je postojeći mehanizam za razvoj kapaciteta.
- (109) U članku 22. stavku 1. točki (g) i točki (h) Uredbe o električnoj energiji propisuje se da se tehnički uvjeti za sudjelovanje pružatelja kapaciteta moraju odrediti prije postupka odabira i da mehanizam za razvoj kapaciteta mora omogućiti sudjelovanje svih resursa kojima se može pružiti potrebna tehnička izvedba, uključujući skladištenje energije i upravljanje potrošnjom. Pretkvalifikacijski zahtjevi za konkurentne natječajne postupke provedene nakon 31. prosinca 2019. utvrđeni su prije postupka odabira (vidjeti uvodnu izjavu 11.) i sudjelovanje u postupcima omogućeno je postojećim i novim proizvođačima električne energije i operatorima za upravljanje potrošnjom i skladištenje koji se nalaze u Poljskoj te stranim kapacitetima (vidjeti uvodnu izjavu 10.). Nadalje, pravilima o prihvatljivosti (vidjeti uvodnu izjavu 10.), vremenima isporuke (vidjeti uvodnu izjavu 12.) i trajanju ugovora (vidjeti uvodne izjave 15., 16. i 18.) uzimaju se u obzir posebnosti potencijalnih pružatelja kapaciteta kako bi se omogućili jednaki uvjeti za različite tehnologije te nove i postojeće kapacitete.
- (110) U članku 22. stavku 1. točki (d) odnosno točki (f) Uredbe o električnoj energiji predviđa se da se pružatelji kapaciteta odabiru transparentnim, nediskriminirajućim i natjecateljskim postupkom te da se njihova naknada određuje natjecateljskim postupkom. U okviru postojećeg mehanizma za razvoj kapaciteta pružatelji kapaciteta odabiru se na dražbama. Parametri dražbi javno su dostupni i utvrđuju su znatno prije dražbi (vidjeti uvodne izjave 11. i 13.). Kriterijima prihvatljivosti i drugim načelima osmišljavanja iz uvodnih izjava 11. i 13. osiguravaju se nediskriminirajuće i natjecateljske dražbe. Dražba se provodi tako da se cijena sukcesivno smanjuje i plaća postignuta cijena, a zatvara se kad se utvrdi najniža cijena po kojoj potražnja zadovoljava ponudu (vidjeti uvodnu izjavu 13.).
- (111) U članku 22. stavku 1. točki (b) Uredbe o električnoj energiji navodi se da mehanizmi za razvoj kapaciteta ne smiju stvarati nepotrebne tržišne poremećaje te da se njima ne smije ograničavati prekozonska trgovina. U okviru postojećeg mehanizma za razvoj kapaciteta isplaćuje se naknada samo za dostupnost, a ne za stvarno proizvedenu električnu energiju (vidjeti uvodnu izjavu 9.), a natjecateljskim postupkom dodjele prihodi ostvareni na tržištu kapaciteta ograničavaju se na nužni minimum te se veleprodajnom tržištu omogućuje prenošenje odgovarajućih cjenovnih i ulagačkih signala. Nadalje, konkurentni natječajni postupak otvoren je i nediskriminirajući (vidjeti uvodne izjave 11. i 13.).
- (112) U skladu s člankom 22. stavkom 1. točkom (e) odnosno točkom i. Uredbe o električnoj energiji mehanizmima za razvoj kapaciteta moraju se pružiti poticaji pružateljima kapaciteta da budu dostupni u razdobljima očekivanog opterećenja sustava i odrediti primjerene sankcije za pružatelje kapaciteta ako nisu dostupni u vrijeme opterećenja sustava.
- (113) U okviru postojećeg mehanizma za razvoj kapaciteta pružateljima kapaciteta osiguravaju se plaćanja kako bi bili dostupni u razdobljima očekivanog opterećenja sustava i primjenjuju se sankcije u slučajevima nedostupnosti (vidjeti uvodne izjave 9. i 20.).

⁽²⁹⁾ U skladu s tim člankom mehanizam za razvoj kapaciteta: (b) ne stvara nepotrebne tržišne poremećaje te se njime ne ograničava prekozonska trgovina; (c) ne nadilazi ono što je potrebno kako bi se uklonila zabrinutost u pogledu adekvatnosti iz članka 20.; (d) takav je da se pružatelji kapaciteta odabiru transparentnim, nediskriminirajućim i natjecateljskim postupkom; (e) takav je da se u okviru njega pružateljima kapaciteta pružaju poticaji da budu dostupni u vrijeme očekivanog opterećenja sustava; (f) jamči da je naknada određena natjecateljskim postupkom; (g) određuje tehničke uvjete za sudjelovanje pružatelja kapaciteta prije postupka odabira; (h) omogućuje sudjelovanje svih resursa kojima se može pružiti potrebna tehnička izvedba, uključujući skladištenje i upravljanje potrošnjom; i. takav je da se u okviru njega pružateljima kapaciteta određuju primjerene sankcije ako nisu dostupni u vrijeme opterećenja sustava.

- (114) Člankom 22. stavkom 1. točkom (c) Uredbe o električnoj energiji predviđeno je da mehanizam za razvoj kapaciteta ne smije nadilaziti ono što je potrebno kako bi se uklonila zabrinutost u pogledu adekvatnosti. Metodologijom opisanom u uvodnoj izjavi 14. osigurava se ispunjavanje tog zahtjeva jer: (a) zabrinutost u pogledu adekvatnosti utvrđuje se na temelju spremnosti potrošača da plate kapacitet (pri čemu se količina kapaciteta za prodaju na dražbi određuje na temelju standarda pouzdanosti) i (b) količina kapaciteta potrebna za uklanjanje zabrinutosti u pogledu adekvatnosti određuje se uzimajući u obzir vjerojatnu dostupnost kapaciteta na temelju prijedloga poljskog operatora prijenosnog sustava i uz sudjelovanje nacionalnog regulatornog tijela.
- (115) Kad je riječ o usklađenosti s člankom 22. stavkom 3. Uredbe o električnoj energiji, Komisija primjećuje da se konkurentnim postupkom dodjele (vidjeti uvodne izjave 10., 11. i 13.) i modelom krivulje dražbi (vidjeti uvodnu izjavu 14.) osigurava da postignuta dražbovna cijena teži nuli ako na tržištu ima dovoljno kapaciteta u skladu sa zahtjevima iz točke (a). Osim toga, postojeći mehanizam uključuje sekundarno tržište kako bi se osiguralo da se obveze u pogledu kapaciteta mogu prenositi među prihvatljivim pružateljima kapaciteta u skladu s točkom (c). Iz razloga navedenih u uvodnoj izjavi 113. zahtjev iz točke (b), odnosno da se u okviru mehanizma za razvoj kapaciteta sudjelujućim resursima isplaćuje naknada samo za njihovu dostupnost i jamči da naknada ne utječe na odluke pružatelja kapaciteta o tome hoće li proizvoditi električnu energiju ili ne, je ispunjen.
- (116) Iz razloga navedenih u prethodnim uvodnim izjavama primarne dražbe u skladu su s člankom 22. stavcima 1. i 3. Uredbe o električnoj energiji.
- (117) Člankom 22. stavkom 4. Uredbe o električnoj energiji utvrđuju se zahtjevi u pogledu granične vrijednosti emisija i granične vrijednosti ugljičnog proračuna. Poljska je uvela graničnu vrijednost emisija te je na dražbama provedenima nakon 31. prosinca 2019. onemogućila sudjelovanje postojećih pogona koji ispuštaju više emisija u odnosu na graničnu vrijednost emisija (vidjeti uvodnu izjavu 8.). Stoga su primarne dražbe održane nakon 31. prosinca 2019. i za godine isporuke nakon 2025. u skladu s člankom 22. stavkom 4. Uredbe o električnoj energiji.
- (118) Člankom 22. stavkom 5. Uredbe o električnoj energiji predviđa se da se usklađivanjem s poglavljem IV. Uredbe o električnoj energiji ne smiju dovesti u pitanje obveze ili ugovori sklopljeni do 31. prosinca 2019.
- (119) Komisija primjećuje da su višegodišnji sporazumi o kapacitetu (vidjeti uvodnu izjavu 16.) sklopljeni prije 31. prosinca 2019. kojima se preuzimaju obveze za buduća plaćanja, uključujući ona za proizvodnju koja ne ispunjava graničnu vrijednost emisija, zaštićeni u skladu s člankom 22. stavkom 5. Uredbe o električnoj energiji.
- (120) S obzirom na prethodna razmatranja, uvjeti iz članka 64. stavka 2.c točke (a) smatraju se ispunjenima.

5.3.2. *Članak 64. stavak 2.c točka (b): postupci primarnih dražbi – količina kapaciteta koja je nedovoljna za uklanjanje zabrinutosti u pogledu adekvatnosti*

- (121) Člankom 64. stavkom 2.c točkom (b) Uredbe o električnoj energiji odobravanje odstupanja uvjetovano je time da količina kapaciteta ponuđena u konkurentnom natječajnom postupku iz točke (a) tog stavka nije dovoljna za uklanjanje zabrinutosti u pogledu adekvatnosti za razdoblje isporuke obuhvaćeno tim natječajnim postupkom. Zabrinutost u pogledu adekvatnosti trebala bi se utvrditi u skladu s člankom 20. stavkom 1. Uredbe o električnoj energiji.

5.3.2.1. *Zabrinutost u pogledu adekvatnosti utvrđena u nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa*

- (122) U skladu s člankom 20. stavkom 1. Uredbe o električnoj energiji države članice moraju nadzirati adekvatnost resursa unutar svojeg državnog područja na temelju europske procjene adekvatnosti resursa iz članka 23. Uredbe o električnoj energiji. U skladu s člankom 24. Uredbe o električnoj energiji države članice mogu provesti i nacionalnu procjenu adekvatnosti resursa kojom se dopunjuje europska procjena adekvatnosti resursa. Prema članku 24. stavku 1. Uredbe o električnoj energiji nacionalne procjene adekvatnosti resursa moraju imati regionalno područje primjene i temeljiti se na metodologiji iz članka 23. stavka 3., a posebno članka 23. stavka 5. točaka od (b) do (m) Uredbe o električnoj energiji.

- (123) Nacionalna procjena adekvatnosti resursa mora se temeljiti na odgovarajućim referentnim središnjim scenarijima u skladu s člankom 24. stavkom 1. Uredbe o električnoj energiji. Prema članku 24. stavku 1. točki (a) te uredbe države članice u svoju procjenu adekvatnosti mogu uključiti osjetljivosti povezane s posebnostima nacionalne opskrbe i potražnje za električnom energijom. Kako je navedeno u članku 3. stavku 6. Odluke o metodologiji za europsku procjenu adekvatnosti resursa, te osjetljivosti mogu obuhvaćati niz promjena u pretpostavkama na cijelom zemljopisnom području koje se razmatra, uključujući različite pretpostavke o ulaznim podacima kao što su instalirani kapaciteti, varijacije prekozonskih kapaciteta i različite procjene pouzdanosti ulaganja utvrđene u procjeni gospodarske održivosti.
- (124) U skladu s člankom 24. stavkom 3. Uredbe o električnoj energiji, ako se nacionalnom procjenom adekvatnosti resursa utvrdi zabrinutost u pogledu adekvatnosti koja nije utvrđena u europskoj procjeni adekvatnosti resursa, nacionalna procjena adekvatnosti resursa mora uključivati obrazloženje nepodudarnosti između te dvije procjene, uključujući pojedinosti o korištenim osjetljivostima i osnovnim pretpostavkama. Nacionalna procjena adekvatnosti resursa mora se objaviti i podnijeti ACER-u na mišljenje. ACER u svojem mišljenju mora ocijeniti jesu li nepodudarnosti između te dvije procjene opravdane.
- (125) Nacionalna procjena adekvatnosti resursa posljednja je procjena adekvatnosti koju je proveo poljski operator prijenosnog sustava. Poljska je na temelju nacionalne procjene adekvatnosti resursa utvrdila zabrinutost u pogledu adekvatnosti iz uvodne izjave 27. i obrazložila potrebu za zatraženim odstupanjem. Iako nacionalna procjena adekvatnosti resursa obuhvaća godine od 2025. do 2040., procjena u ovoj Odluci odnosi se na razdoblje 2025. – 2028., koje je relevantno za zatraženo odstupanje.
- (126) U europskoj procjeni adekvatnosti resursa za 2023. nije utvrđena zabrinutost u pogledu adekvatnosti za godine obuhvaćene zatraženim odstupanjem, no u europskoj procjeni adekvatnosti resursa za 2024. utvrđena je zabrinutost u pogledu adekvatnosti za 2026. i 2028. Iako je ACER još u fazi odobravanja ili izmjene europske procjene adekvatnosti resursa za 2024., podaci korišteni u toj procjeni temelje se na najrecentnijem razvoju sustava i najnovijim dostupnim informacijama te idu u prilog zaključku iz nacionalne procjene adekvatnosti da postoji zabrinutost u pogledu adekvatnosti za razdoblje obuhvaćeno zatraženim odstupanjem.
- (127) Međutim, Komisija primjećuje da postoje razlike u razini zabrinutosti u pogledu adekvatnosti. ACER je dostavio mišljenje o nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa, kako je opisano u odjeljku 3.2.3. Budući da još nije odobrio europsku procjenu adekvatnosti resursa za 2024., ACER u svojem mišljenju uspoređuje nacionalnu procjenu adekvatnosti resursa s europskom procjenom adekvatnosti resursa za 2023. Međutim, ACER ne kvantificira učinak nepodudarnosti ni u pogledu LOLE-a ili EENS-a ni u pogledu količine kapaciteta potrebne za osiguravanje adekvatnosti proizvodnje električne energije.
- (128) Kad je riječ o razlikama između nacionalne procjene adekvatnosti resursa i europske procjene adekvatnosti resursa za 2023. u pogledu pretpostavki o resursima kapaciteta, ACER je utvrdio su te razlike opravdane (vidjeti uvodnu izjavu 52.).

Razlike u pogledu pretpostavki o resursima kapaciteta

- (129) U skladu s člankom 23. stavkom 5. točkom (d) Uredbe o električnoj energiji u europskoj procjeni adekvatnosti resursa i nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa mora se primjereno uzeti u obzir doprinos svih postojećih i mogućih budućih resursa. Nadalje, u skladu s člankom 5. stavkom 10. Odluke o metodologiji za europsku procjenu adekvatnosti resursa ekonomski podaci koji se koriste za europsku procjenu adekvatnosti resursa i nacionalnu procjenu adekvatnosti resursa trebali bi biti u skladu s najnovijom dostupnom najboljom procjenom korištenom u najnovijoj studiji o vrijednosti CONE, kako je utvrđeno u metodologiji za izračun pokazatelja adekvatnosti.
- (130) Komisija se slaže s procjenom pretpostavki o resursima kapaciteta koju je iznio ACER i smatra da su izmjene nacionalne procjene adekvatnosti resursa razumna ažuriranja na temelju najnovije nacionalne studije o vrijednosti CONE ili najnovijih dostupnih informacija ⁽³⁰⁾.

Razlike u modeliranju resursa kapaciteta

- (131) Kad je riječ o razlikama između nacionalne procjene adekvatnosti resursa i europske procjene adekvatnosti resursa za 2023. u pogledu modeliranja resursa kapaciteta, ACER nije mogao zaključiti jesu li te razlike opravdane (vidjeti uvodnu izjavu 52.). Međutim, ACER napominje da kombinacija izmjena unesenih u nacionalnu procjenu adekvatnosti resursa dovodi do više kapaciteta koji izlaze iz sustava i mogućeg povećanja rizika u pogledu adekvatnosti.

⁽³⁰⁾ Nacionalne pretpostavke o troškovima korištene su za fiksne operativne troškove postojećih elektrana na ugljen i za pretpostavke o kapacitetu za upravljanje potrošnjom i skladištenje te nuklearnoj energiji, energiji vjetra i solarnoj energiji. Najnovija studija o vrijednosti CONE korištena je za procjenu troškova potencijalnog uvođenja novih tehnologija.

- (132) U skladu s člankom 23. stavkom 5. točkom (b) Uredbe o električnoj energiji procjene adekvatnosti resursa trebale bi uključivati ekonomsku procjenu vjerojatnosti trajnog povlačenja, konzerviranja i novih proizvodnih sredstava.
- (133) Komisija primjećuje da se modeliranje procjene gospodarske održivosti resursa u nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa razlikuje od onog korištenog u europskoj procjeni adekvatnosti resursa. U nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa ili u izvješću iz odjeljka 3.2.4. neke od pretpostavki koje dovode do tih nepodudarnosti nisu dovoljno potkrijepljene. Točnije, kad je riječ o gospodarskoj održivosti resursa, Komisija primjećuje da se u nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa gospodarske odluke simuliraju na temelju jedne izolirane kalendarske godine te da se ne uzimaju u obzir budući prihodi. Suprotno tome, u skladu sa standardnom gospodarskom praksom gospodarske odluke proizvođača električne energije i ulagača obično se temelje na predviđenim troškovima i prihodima za dulje razdoblje.
- (134) Komisija primjećuje da se u nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa pretpostavlja da se veći udio pogona održava u siječnju, u mjesecu u kojem najčešće dolazi do manjka električne energije. Time se smanjuje dostupnost resursa, što utječe na rizik u pogledu adekvatnosti.
- (135) Simuliranje gospodarskih odluka na temelju troškova i prihoda za jednu godinu nije u skladu sa standardnom gospodarskom praksom jer bi moglo dovesti do preuranjenog izlaska nekih elektrana s tržišta, iako mogu biti profitabilne tijekom svojeg gospodarskog vijeka. Osim toga, Poljska nije dostavila dostatne dokaze u pogledu rasporeda održavanja elektrana. Stoga bi, kako bi se ti elementi u nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa uskladili s Uredbom o električnoj energiji i metodologijom europske procjene adekvatnosti resursa, u nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa trebalo procijeniti vjerojatnost trajnog povlačenja, konzerviranja i novih proizvodnih sredstava na temelju procijenjenih prihoda i troškova za desetogodišnje razdoblje, a ne za jednu godinu. Nadalje, Poljska bi trebala obrazložiti pretpostavke o obrascima održavanja na temelju stvarnih rasporeda održavanja i objasniti kako su ti obrasci povezani s procjenama iz nacionalne procjene adekvatnosti resursa kako bi dokazala da čine nacionalnu posebnost poljskih proizvođača električne energije.
- (136) U nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa pretpostavlja se da, bez mehanizma za razvoj kapaciteta, kapaciteti za upravljanje potrošnjom i skladištenje te elektrane na plin ne bi ušli na tržište u razdoblju 2025. – 2028.
- (137) Kad je riječ o upravljanju potrošnjom, te su pretpostavke u skladu s europskom procjenom adekvatnosti resursa za 2023. Međutim, u europskoj procjeni adekvatnosti resursa za 2023. procjenjuje se da bi baterijski kapacitet i elektrane na plin ušli na tržište u razdoblju 2025. – 2028. odnosno 2028. Kako je potvrđeno i u mišljenju ACER-a, pretpostavka iz nacionalne procjene adekvatnosti resursa o ulasku novih elektrana na plin na tržište razumno je ažuriranje jer je poljska nacionalna procjena adekvatnosti resursa dovršena kasnije u odnosu na europsku procjenu adekvatnosti resursa za 2023. Nadalje, puštanje u pogon elektrana na plin na tržišnoj osnovi u godinama obuhvaćenima zatraženim odstupanjem (2025. – 2028.) vrlo je malo vjerojatno s obzirom na njihovo vrijeme isporuke i trajanje postupaka potrebnih za ishođenje građevinskih dozvola i odobrenja za priključenje na mrežu. Ta razmatranja odnose se i na uvođenje novih skladišnih postrojenja u razdoblju obuhvaćenom zatraženim odstupanjem.

Razlike u pretpostavkama o prekozonskim razmjenama

- (138) Kad je riječ o razlikama između poljske nacionalne procjene adekvatnosti resursa i europske procjene adekvatnosti resursa za 2023. u pogledu pretpostavki o prekozonskim razmjenama, ACER smatra da te razlike nisu opravdane (vidjeti uvodnu izjavu 52.).
- (139) Člankom 23. stavkom 5. točkom (d) Uredbe o električnoj energiji predviđa se da se u metodologiji europske procjene adekvatnosti resursa, koja se mora primjenjivati i u nacionalnim procjenama adekvatnosti resursa, mora primjereno uzeti u obzir doprinos svih resursa, uključujući uvoz i izvoz te njihov doprinos fleksibilnom pogonu sustava.
- (140) Iako se u europskoj procjeni adekvatnosti resursa za 2023. primjenjuje regionalni pristup i eksplicitno modelira više zona trgovanja, u poljskoj nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa nije primijenjeno eksplicitno modeliranje stranih zona trgovanja. Zbog toga su u toj procjeni podaci o potražnji i opskrbi u susjednim zemljama ograničeni. Nadalje, u nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa doprinosi uvoza adekvatnosti razmatraju se na pojednostavnjen način, a izvoz se uopće ne uzima u obzir. Te pretpostavke o uvozu i izvozu mogu dovesti do utvrđivanja veće razine zabrinutosti u pogledu adekvatnosti u nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa od one utvrđene u europskoj procjeni adekvatnosti resursa.
- (141) Kad je riječ o uvozu, u nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa koristi se pojednostavnjeni prosjek zimskih vrijednosti, koje se odnose na razdoblje tijekom kojeg je vjerojatno da će doći do istodobnog manjka električne energije u cijeloj regiji i smanjenja izvoza u Poljsku, koji se primjenjuje na cijelu godinu, iako je ljeti uvoz obično veći.

- (142) Poljska smatra da su nepodudarnosti u pretpostavkama o uvozu opravdane na temelju primjene pristupa koji je, prema njezinu mišljenju, u skladu s metodologijom za prekogranično sudjelovanje (članak 26. stavak 11. točka (a) Uredbe o električnoj energiji) (vidjeti uvodnu izjavu 55.). Međutim, ta bi se metodologija trebala koristiti samo kako bi se utvrdilo koliko stranog kapaciteta može sudjelovati u mehanizmu za razvoj kapaciteta nakon provedbe procjene adekvatnosti.
- (143) Međutim, raspodjela procijenjenih sati neisporučene energije tijekom godine relevantna je za utvrđivanje opsega dražbi kapaciteta. Poljska bi tu raspodjelu mogla uzeti u obzir pri određivanju količina koje će se nabaviti na dražbama kapaciteta, uzimajući u obzir situacije istodobnog manjka električne energije.
- (144) Kad je riječ o pretpostavkama o izvozu, u nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa izvoz se za godine obuhvaćene odstupanjem procjenjuje na nula MW. Ta pretpostavka utječe na prihode ostvarene od izvoza i stoga može utjecati na odluke o stavljanju kapaciteta izvan pogona. U nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa ili u izvješću iz odjeljka 3.2.4. pretpostavke o izvozu iz nacionalne procjene adekvatnosti resursa nisu primjereno potkrijepljene dokazima ili rezultatima modeliranja. Stoga bi se količina električne energije koju će Poljska izvoziti u budućnosti trebala procijeniti na temelju modeliranja i razumnih pretpostavki, kao što je skup podataka dostupan u europskoj procjeni adekvatnosti resursa.
- (145) S obzirom na prethodnu analizu Komisija zaključuje da je radi usklađivanja s člankom 20. stavkom 1. Uredbe o električnoj energiji potrebno ponovno izračunati količinu kapaciteta potrebnu za ispunjavanje standarda pouzdanosti na temelju ažurirane nacionalne procjene adekvatnosti resursa. Točnije, u nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa potrebno je:
- (a) procijeniti količinu električne energije koju će Poljska ubuduće izvoziti na temelju rezultata modeliranja i razumnih pretpostavki; i
 - (b) procijeniti vjerojatnost trajnog povlačenja, konzerviranja i novih proizvodnih sredstava na temelju procijenjenih prihoda i troškova tijekom razdoblja od 10 godina, a ne samo jedne godine; i
 - (c) obrazložiti pretpostavke o obrascima održavanja na temelju stvarnih rasporeda održavanja i objasniti kako su ti obrasci povezani s procjenama iz nacionalne procjene adekvatnosti resursa kako bi se dokazalo da je riječ o nacionalnoj posebnosti poljskih proizvođača električne energije.

5.3.2.2. Količina kapaciteta koja nije dovoljna za uklanjanje zabrinutosti u pogledu adekvatnosti

- (146) Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 27., dopunske dražbe za određeno razdoblje isporuke provele bi se ako je potreba za dodatnim kapacitetom opravdana na temelju rezultata nacionalne procjene adekvatnosti resursa i ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
- primarne dražbe (glavne i dodatne dražbe) za određeno razdoblje isporuke su zaključene i
 - na primarnim dražbama (glavnim i dodatnim) nije nabavljena količina kapaciteta dovoljna za ispunjavanje standarda pouzdanosti za određeno razdoblje isporuke i stoga nije uklonjena zabrinutost u pogledu adekvatnosti resursa utvrđena na temelju članka 20. stavka 1. Uredbe o električnoj energiji.
- (147) Poljska je na temelju nacionalne procjene adekvatnosti resursa navela, kako je prikazano u tablici 1., ukupne obveze u pogledu kapaciteta koje su potrebne kako bi se ispunio standard pouzdanosti u godinama obuhvaćenima odstupanjem (2025. – 2028). Poljska je na glavnim dražbama za godine isporuke od 2025. do 2028. i na dodatnim dražbama za godine isporuke 2025. i 2026. već ugovorila kapacitet. Dodatne dražbe za godine isporuke 2027. i 2028. još nisu održane jer se trebaju provesti u godini koja prethodi razdoblju isporuke (vidjeti uvodnu izjavu 12.). Kako je prikazano u tablici 2., kapacitet ugovoren na tim dražbama nije dovoljan za ispunjavanje ukupnih potrebnih obveza u pogledu kapaciteta.
- (148) S obzirom na navedeno, Komisija smatra da je postupovni zahtjev na temelju članka 64. stavka 2.c točke (b) Uredbe o električnoj energiji ispunjen jer je Poljska potvrdila da će se dopunske dražbe održati tek nakon završetka primarnih dražbi i samo ako se tim dražbama ne uspije nabaviti dovoljan kapacitet za uklanjanje zabrinutosti u pogledu adekvatnosti utvrđene u nacionalnoj procjeni adekvatnosti za razdoblje isporuke obuhvaćeno tim postupcima dražbe.
- (149) Međutim, kako je prethodno navedeno, nacionalnu procjenu adekvatnosti resursa trebalo bi ažurirati kako je opisano u uvodnoj izjavi 145.

- (150) Nadalje, poljsko nacionalno regulatorno tijelo mora provjeriti je li ukupna količina kapaciteta koju treba nabaviti na temelju ažurirane nacionalne procjene adekvatnosti resursa opravdana i, posebno, uzimaju li se u toj procjeni u obzir potrebe sustava u situacijama istodobnog manjka električne energije.

5.3.3. Članak 64. stavak 2.c točka (c): dopunske dražbe

- (151) Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 31., Poljska je potvrdila da su uvjeti pod kojima se provode dopunske dražbe osmišljeni na isti način kao i za primarne dražbe, kako je opisano u odjeljku 2., osim sljedećih elemenata opisanih u uvodnoj izjavi 31.: i. kriterija prihvatljivosti, ii. učestalosti dražbi, iii. formule za određivanje količine kapaciteta koju treba nabaviti i iv. trajanja ugovora.
- (152) Kad je riječ o načelima osmišljavanja dopunskih dražbi koja se ne razlikuju od onih za primarne dražbe, Komisija upućuje na razmatranja iz uvodnih izjava od 108. do 116. i smatra da su u skladu s relevantnim zahtjevima iz članka 22. Uredbe o električnoj energiji, osim onih iz stavka 4. točke (b) tog članka.

5.3.3.1. Kriteriji prihvatljivosti

- (153) Prihvatljivost za dopunske dražbe šira je nego za primarne dražbe jer na njima mogu sudjelovati postojeći pogoni koji ne ispunjavaju graničnu vrijednost emisija iz članka 22. stavka 4. točke (b) Uredbe o električnoj energiji. Komisija primjećuje da to čini element zatraženog odstupanja i da je u skladu s člankom 64. stavkom 2.b Uredbe o električnoj energiji.
- (154) Kad je riječ o prekograničnom sudjelovanju na dopunskim dražbama, Komisija primjećuje da je stranim pružateljima kapaciteta dopušteno sudjelovanje na dopunskim dražbama na temelju istog postupka kao i na primarnim dražbama, koji je utvrđen u uvodnoj izjavi 10. Količina ponuđena na dopunskim dražbama izračunava se oduzimanjem količine kapaciteta koji je već dodijeljen stranim sudionicima u okviru primarnih dražbi od najvišeg ulaznog kapaciteta dostupnog za sudjelovanje stranog kapaciteta, koji se izračunava u skladu s metodologijom ACER-a za prekogranično sudjelovanje.
- (155) Budući da se na temelju najvišeg ulaznog kapaciteta dostupnog za sudjelovanje stranog kapaciteta procjenjuje u kojoj mjeri strani kapacitet može doprinijeti adekvatnosti proizvodnje električne energije u situacijama opterećenja sustava, isti se kapacitet ne smije dvaput dodijeliti za isto razdoblje isporuke u okviru postupaka primarnih i dopunskih dražbi.
- (156) Komisija stoga zaključuje da je formula korištena za izračun količine kapaciteta ponuđenog za prekogranično sudjelovanje na dopunskim dražbama primjerena.

5.3.3.2. Učestalost dražbi

- (157) Kad je riječ o razlikama u učestalosti između primarnih i dopunskih dražbi, Komisija upućuje na obrazloženje iz odjeljka 5.3.2.2. i smatra ih primjerenima jer će se dopunske dražbe održati tek nakon zaključenja primarnih dražbi i samo ako se na tim dražbama ne nabavi kapacitet koji je dovoljan za uklanjanje zabrinutosti u pogledu adekvatnosti koja je u nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa utvrđena za razdoblje isporuke obuhvaćeno tim dražbama.

5.3.3.3. Trajanje ugovora i trajanje razdoblja isporuke

- (158) Člankom 64. stavkom 2.c točkom (c) Uredbe o električnoj energiji predviđeno je da kapacitet koji ispušta više emisija u odnosu na graničnu vrijednost emisija može preuzeti obveze ili primati plaćanja ili obveze za buduća plaćanja za razdoblje od najviše godinu dana i za razdoblje isporuke koje ne premašuje trajanje odstupanja.
- (159) Proizvodne jedinice koje ne ispunjavaju graničnu vrijednost emisija imat će mogućnost sklapanja ugovora na razdoblje od najviše godinu dana (vidjeti uvodnu izjavu 28.). Moći će sklopiti ugovor na razdoblje od šest mjeseci (druga polovina 2025.) ili godinu dana (2026., 2027. ili 2028.) u okviru dopunskih dražbi.

- (160) Godišnji ugovori ne smiju premašiti trajanje zatraženog odstupanja, koje istječe 31. prosinca 2028. U skladu s tim, obveze za plaćanja kapaciteta bit će preuzete najkasnije do kraja 2028. (vidjeti uvodnu izjavu 37.).
- (161) Stoga su trajanje ugovora i razdoblja isporuke u skladu sa zahtjevima iz članka 64. stavka 2.c točke (c) Uredbe o električnoj energiji.

5.3.3.4. Količina kapaciteta potrebna za rješavanje zabrinutosti u pogledu adekvatnosti

- (162) Prema članku 64. stavku 2.c točki (c) Uredbe o električnoj energiji nabava kapaciteta u okviru dodatnog postupka dražbe provodi se samo za količinu kapaciteta koja je potrebna za rješavanje zabrinutosti u pogledu adekvatnosti iz točke (b) istog stavka.
- (163) Poljska je potvrdila da će, ako rezultati nacionalne procjene adekvatnosti resursa pokažu da su potrebne dopunske dražbe, te dražbe biti ograničene na nabavu količine kapaciteta potrebne za ispunjavanje standarda pouzdanosti u skladu s formulom objašnjenom u uvodnoj izjavi 35. ⁽³¹⁾
- (164) S obzirom na navedeno, Komisija smatra da je postupovni zahtjev na temelju članka 64. stavka 2.c točke (c) Uredbe o električnoj energiji ispunjen jer se formulom objašnjenom u uvodnoj izjavi 35. osigurava da bi se na dopunskim dražbama ugovarala samo količina kapaciteta koja je potrebna za uklanjanje zabrinutosti u pogledu adekvatnosti.
- (165) Međutim, nacionalnu procjenu adekvatnosti resursa trebalo bi ažurirati kako je opisano u uvodnoj izjavi 145. te bi ju nacionalno regulatorno tijelo trebalo preispitati kako je opisano u uvodnoj izjavi 150.

5.4. Procjena izvješća priloženog zahtjevu za odstupanje, uključujući učinak zatraženog odstupanja u pogledu emisija stakleničkih plinova

- (166) Prema članku 64. stavku 2.c „Komisija procjenjuje učinak zahtjeva iz stavka 2.b u pogledu emisija stakleničkih plinova. Komisija može odobriti odstupanje nakon procjene izvješća iz stavka 2.d [...]”.
- (167) U skladu s člankom 64. stavkom 2.d Uredbe o električnoj energiji uz zahtjev za odstupanje mora se priložiti izvješće države članice koje mora uključivati:
- (a) procjenu učinka odstupanja u pogledu emisija stakleničkih plinova i na prelazak na energiju iz obnovljivih izvora, povećanu fleksibilnost, skladištenje energije, elektromobilnost i upravljanje potrošnjom;
 - (b) plan s ključnim etapama za prelazak sa sudjelovanja proizvodnog kapaciteta iz stavka 2.b u mehanizmima za razvoj kapaciteta do datuma isteka odstupanja, uključujući plan nabave potrebnog zamjenskog kapaciteta u skladu s okvirnom nacionalnom putanjom za ukupni udio energije iz obnovljivih izvora i procjenu prepreka ulaganjima koje uzrokuju nedostatak dostatnih ponuda u konkurentnom natječajnom postupku iz stavka 2.c točke (a).
- (168) Poljska je dostavila izvješće koje sadržava sve elemente navedene u članku 64. stavku 2.d. Točnije, Poljska je dostavila:
- procjenu učinka odstupanja na emisije stakleničkih plinova (vidjeti uvodne izjave od 56. do 61.),
 - procjenu učinka na energetska tranziciju (vidjeti uvodne izjave od 62. do 66.),
 - procjenu prepreka ulaganjima na temelju anketa koje su proveli Ministarstvo i nacionalno regulatorno tijelo (vidjeti uvodne izjave od 67. do 71.) i
 - plan za prelazak sa sudjelovanja kapaciteta koji ne ispunjava graničnu vrijednost emisija u postojećem mehanizmu za razvoj kapaciteta (vidjeti uvodne izjave od 72. do 85.).

⁽³¹⁾ Vidjeti uvodnu izjavu 36. za procijenjeni ciljni kapacitet za dopunske dražbe za godine isporuke od 2025. do 2028.

- (169) U izvješću Poljska pri procjeni učinka odstupanja na emisije stakleničkih plinova uspoređuje dva scenarija iznesena u nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa: scenarij u kojem zatraženo odstupanje obuhvaća kapacitet koji ne ispunjava graničnu vrijednost emisija i scenarij u kojem se zatraženo odstupanje ne primjenjuje.
- (170) Komisija primjećuje da su u scenariju u kojem se primjenjuje zatraženo odstupanje emisije stakleničkih plinova više jer taj scenarij uključuje veću proizvodnju električne energije na ugljen u sustavu. Međutim, povećanje emisija stakleničkih plinova je umjereno (vidjeti uvodnu izjavu 59.). Nadalje, odstupanje bi se primjenjivalo samo u ograničenom razdoblju (2025. – 2028.) i omogućilo bi samo nabavu količine kapaciteta koja je potrebna za uklanjanje zabrinutosti u pogledu adekvatnosti utvrđene u nacionalnoj procjeni adekvatnosti, koju bi trebalo izmijeniti u skladu s uvodnim izjavama 145. i 150. Ako bi izmijenjena nacionalna procjena adekvatnosti resursa i dalje ukazivala na zabrinutost u pogledu adekvatnosti koja se ne može ukloniti primarnim dražbama, Poljska ne bi mogla ispuniti svoj standard pouzdanosti bez odstupanja.
- (171) Komisija nadalje napominje da iz razloga navedenih u uvodnim izjavama 59., 74. i 81. nije vjerojatno da će novi kapacitet koji se može dispečirati ući na tržište bez javne potpore u razdoblju obuhvaćenom odstupanjem. Nakon isteka odstupanja kapaciteti koji ispuštaju više emisija u odnosu na graničnu vrijednost emisija više neće biti prihvatljivi za sudjelovanje na tržištu kapaciteta.
- (172) S obzirom na nedostatak financijskih poticaja, visoke troškove održavanja i operativne troškove te mali broj radnih sati, a time i niske prihode, Poljska predviđa da će samo ograničen broj tih kapaciteta biti profitabilan na energetsom tržištu. Zbog toga će takvi pogoni vjerojatno biti stavljeni izvan pogona nakon isteka odstupanja (vidjeti uvodnu izjavu 73.). Komisija napominje da bi predviđeni smanjeni udio proizvodnje na ugljen trebao osigurati poticaje za privatna i javna ulaganja kako bi se zamijenili proizvodni kapaciteti na ugljen. Odstupanjem bi se stoga osiguralo pravilno planiranje takvih ulaganja kako bi se u srednjoročnom razdoblju olakšao uredan prelazak na elektroenergetski sustav s nižim emisijama ugljika, uz istodobno ublažavanje rizika za energetske sigurnost.
- (173) Nadalje, Komisija potvrđuje da je Poljska, za razdoblje obuhvaćeno zatraženim odstupanjem, već nabavila ili planira nabaviti, u okviru postojećeg mehanizma za razvoj kapaciteta i drugih programa potpore, kapacitet s nižim emisijama (vidjeti uvodne izjave 76. i 78.). Rezultati primarnih dražbi, posebno onih posljednje provedenih (vidjeti uvodnu izjavu 78.), pokazuju da je kapacitet koji ispunjava graničnu vrijednost emisija bio uspješan na dražbama kapaciteta.
- (174) Kad je riječ o regulatornim reformama s ciljem poticanja ulaganja potrebnih za zamjenu proizvodnje na ugljen, Poljska će nastaviti primjenjivati mjere iz svojeg plana provedbe. Osim toga, Komisija napominje da je Poljska predložila dodatne regulatorne mjere s vremenskim okvirom provedbe, kao što su uklanjanje ograničenja za uvođenje energije vjetra na kopnu, ubrzanje postupka izdavanja dozvola i poboljšanje postupka priključenja na mrežu. Tim će se mjerama uspostaviti povoljniji tržišni uvjeti za ulaganja u obnovljive izvore energije, upravljanje potrošnjom, skladištenje, proizvodnju na plin, prijenos i interkonecijski kapacitet (vidjeti uvodne izjave od 82. do 85.).

6. TRAJANJE ODSUPANJA

- (175) Člankom 64. stavkom 2.c zadnjim podstavkom Uredbe o električnoj energiji utvrđuje se da se odstupanje može primjenjivati do 31. prosinca 2028., pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti iz odjeljka 5.3. tijekom cijelog trajanja odstupanja.
- (176) Svrha je tog zahtjeva osigurati da, ako se odstupanje odobri na tri godine, uvjeti utvrđeni u članku 64. stavku 2.c točkama od (a) do (c) nisu ispunjeni samo u trenutku odobrenja odstupanja, nego do kraja tog trogodišnjeg razdoblja.
- (177) Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 2., Poljska je zatražila odstupanje od zahtjeva iz članka 22. stavka 4. točke (b) Uredbe o električnoj energiji od 1. srpnja 2025. do 31. prosinca 2028.

- (178) Komisija upućuje na procjenu iz odjeljka 5.3. i smatra da su uvjeti utvrđeni u članku 64. stavku 2.c točkama od (a) do (c) Uredbe o električnoj energiji ispunjeni za godinu isporuke 2025. Komisija izražava žaljenje zbog toga što je Poljska provela prvu dopunsku dražbu u svibnju 2025., prije izdavanja ove Odluke. Međutim, Komisija napominje da je prva dopunska dražba održana pod uvjetom da se konačni rezultati dražbe objave tek nakon donošenja ove Odluke (vidjeti uvodnu izjavu 30.).
- (179) Komisija smatra i da je Poljska uspostavila zaštitne mjere kako bi osigurala da će ti uvjeti biti ispunjeni i u narednim godinama isporuke (vidjeti, npr., uvodne izjave 27., 31. i 34.). Komisija napominje da bi Poljska po potrebi provela dopunske dražbe za sljedeća razdoblja isporuke: drugu polovinu 2025. (polugodišnji ugovor) i godine isporuke 2026., 2027. i 2028. (godišnji ugovori).
- (180) Poljska bi trebala obavijestiti Komisiju o svim izmjenama uvjeta iz članka 64. stavka 2.c točaka od (a) do (c) Uredbe o električnoj energiji koje provede u razdoblju obuhvaćenom odstupanjem.

7. ZAKLJUČAK

- (181) S obzirom na prethodna razmatranja, Poljskoj se odobrava odstupanje u skladu s člankom 64. stavkom 2.b Uredbe o električnoj energiji, podložno uvjetima opisanim u članku 1. ove Odluke,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Republici Poljskoj odobrava se odstupanje od članka 22. stavka 4. točke (b) Uredbe (EU) 2019/943 u pogledu granične vrijednosti emisija za postojeći mehanizam za razvoj kapaciteta koji je Komisija odobrila prije 4. srpnja 2019., podložno sljedećim uvjetima:

- (a) Poljska izmjenjuje nacionalnu procjenu adekvatnosti resursa kako bi se uzela u obzir pitanja opisana u uvodnoj izjavi 145. Posebno, u nacionalnoj procjeni adekvatnosti resursa:
- procjenjuje se količina električne energije koju će Poljska izvoziti u budućnosti na temelju rezultata modeliranja i razumnih pretpostavki; i
 - procjenjuje se vjerojatnost trajnog povlačenja, konzerviranja i novih proizvodnih sredstava na temelju procijenjenih prihoda i troškova tijekom razdoblja od 10 godina, a ne samo za jednu godinu; i
 - obrazlažu se pretpostavke o obrascima održavanja na temelju stvarnih rasporeda održavanja i objašnjava kako su ti obrasci povezani s procjenama iz nacionalne procjene adekvatnosti resursa kako bi se dokazalo da čine nacionalnu posebnost poljskih proizvođača električne energije;
- (b) poljsko nacionalno regulatorno provjerava je li ukupna količina kapaciteta koja će se nabaviti na temelju ažurirane nacionalne procjene adekvatnosti resursa opravdana i, posebno, uzimaju li se tom procjenom u obzir potrebe sustava u situacijama istodobnog manjka električne energije.

Članak 2.

Republika Poljska može dopustiti da proizvodni kapacitet koji je započeo s komercijalnom proizvodnjom prije 4. srpnja 2019. i koji ispušta više od 550 g CO₂ podrijetlom iz fosilnih goriva po kWh električne energije iznimno preuzima ili prima plaćanja ili obveze za buduća plaćanja nakon 1. srpnja 2025. na dopunskim dražbama u okviru postojećeg mehanizma za razvoj kapaciteta koji je Komisija odobrila prije 4. srpnja 2019.

Članak 3.

Odstupanje odobreno na temelju članka 1. primjenjuje se do 31. prosinca 2028., pod uvjetom da su tijekom cijelog trajanja odstupanja ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 64. stavku 2.c Uredbe (EU) 2019/943.

Članak 4.

Ova je Odluka upućena Republici Poljskoj.

Sastavljeno u Bruxellesu 11. kolovoza 2025.

Za Komisiju
Dan JØRGENSEN
Član Komisije
